

อิทธิพลของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำและประเภทที่ไม่ชอบน้ำต่อการต้านทาน
สารละลายกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้า

Effect of hydrophilic and hydrophobic nano silica
on acid resistance of cement mortar.

นางสาวกมลชนก อนุอัน รหัส 53360019
นางสาวกาญจนา การะภักดี รหัส 53360057
นายภูเกียรติ มุรามัญ รหัส 53360064

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสต.
รับที่รับ..... 20 ก.ค. 2558.....
เลขทะเบียน..... 691214 X
เลขเรียกหนังสือ..... นร.
มหาวิทยาลัยนเรศวร 11362

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธาและสิ่งแวดล้อม
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2556

ใบรับรองปริญญาโท

ชื่อหัวข้อโครงการ การศึกษาอิทธิพลของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และประเภทที่ไม่ชอบน้ำต่อการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้า

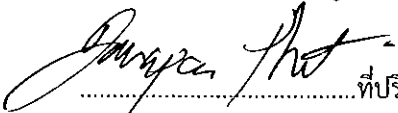
ผู้ดำเนินโครงการ นางสาวกมลชนก อนุอัน รหัส 53360019
นางสาวกาญจนา การะภักดี รหัส 53360057
นายภูเกียรติ มุรามัญ รหัส 53360064

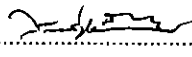
ที่ปรึกษาโครงการ ผศ.ดร.สรินทร์ เหมะวิบูลย์
ดร.ธนพล เพ็ญรัตน์

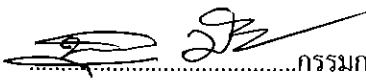
สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา
ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา 2556

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจฬาลงกรณ อนุมัติให้ปริญญาโทฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

.....ที่ปรึกษาโครงการ
(ผศ.ดร.สรินทร์ เหมะวิบูลย์)

.....ที่ปรึกษาโครงการ
(ดร.ธนพล เพ็ญรัตน์)

.....กรรมการ
(ผศ.ดร.สสิกรณณ์ เหลืองวิชเชจริญ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ บุญพล มีชัยโย)

ชื่อหัวข้อโครงการ	การศึกษาอิทธิพลของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และประเภทที่ไม่ชอบน้ำต่อการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้า
ผู้ดำเนินโครงการ	นางสาวกมลชนก อนุอัน รหัส 53360019 นางสาวกาญจนา การะภักดี รหัส 53360057 นายภูเกียรติ มุรามัญ รหัส 53360064
ที่ปรึกษาโครงการ	ผศ.ดร.สรินทร์ เหมะวิบูลย์ ดร.ธนพล เพ็ญรัตน์
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
ภาควิชา	วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

โครงการนี้เป็นการศึกษาอิทธิพลของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และประเภทที่ไม่ชอบน้ำต่อการต้านทานการกัดกร่อนโดยสารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีอัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน(w/b) เท่ากับ 0.55 ซึ่งปัจจัยที่ทำการศึกษาประกอบด้วย ประเภทของนาโนซิลิกา ผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา วิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน และความเข้มข้นของสารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ที่ร้อยละ 3 และ 5 จากผลการศึกษาพบว่า อัตราการสูญเสียน้ำหนักในช่วง 28 วันแรกสำหรับแท่งตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต้าเกือบทั้งหมดเมื่อถูกแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ 3 และ 5 มีค่าต่ำ หลังจากนั้นอัตราการสูญเสียน้ำหนักจะมีค่าเพิ่มขึ้น ค่าการสูญเสียน้ำหนักสำหรับทุกส่วนผสมมีค่าใกล้เคียงกันยกเว้นซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) มีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยกว่าสัดส่วนผสมอื่นที่เห็นได้อย่างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำการแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) จนวันสิ้นสุดการแช่ที่ระยะเวลา 112 วัน จากผลการทดสอบที่ได้ การผสมนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำโดยวิธีการผสมแบบแห้งมีแนวโน้มในการลดค่าการสูญเสียน้ำหนักของแท่งทดสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทดสอบในสารละลายกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ 3

Project title A Study of effect of hydrophobic and hydrophilic nano silica on acid resistance of cement mortar.

Name Ms.Kamolchanok A nu-an ID. 53360019
 Ms.Kanjana Karaphakdee ID. 53360057
 Mr.Kukiat Muraman ID. 53360064

Project advisor Asst.Prof.Dr.saranagon Hemavibool
 Dr.Tanapon Phenrat

Major Civil Engineering

Department Civil Engineering

Academic year 2013

Abstract

This project aims to study the effect of hydrophilic and hydrophobic nano-silica on sulfuric acid (H_2SO_4) resistance of cement mortar at the ratio of water to binder (w/b) of 0.55. We evaluated the influence of types of nano-silica, the amount of nano-silica added, different nano-silica preparation methods, and the concentration of sulfuric acid (H_2SO_4) in solution (at 3 % and 5%). As for the first 28 days, the weight loss of cement mortar due to acidic corrosion was low. The weight loss increased after 28 days. Cement mortar with the addition of hydrophobic nano silica (2%) has the lowest weight loss. Over 112 days of study, it is obvious that adding hydrophobic nano silica into cement mortar via dry mixing protocol can enhance the acid resistance the best, especially at the H_2SO_4 concentration of 3%.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาโทฉบับนี้สามารถสำเร็จคล่องไปได้ด้วยดี เนื่องจากทางผู้จัดทำได้รับความกรุณาจาก ผศ.ดร.สรินทร์ เหมะวิบูลย์ ดร.ธนพล เพ็ญรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการที่ท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งเสียสละเวลาของท่านมาให้คำแนะนำสำหรับแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานในโครงการนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย ขอขอบพระคุณว่าที่ร้อยตรี นันธวัฒน์ เบอะเทพ นิสิตปริญญาโท สาขาวิศวกรรมโครงสร้าง ที่ช่วยให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า และแนะนำขั้นตอนในการปฏิบัติการในการทดสอบของโครงการนี้ ขอขอบพระคุณครูช่างทุกท่านที่เอื้อเฟื้อให้ยืมอุปกรณ์ เครื่องมือทดสอบต่างๆตลอดจนคำแนะนำในการใช้อุปกรณ์ และสถานที่ปฏิบัติโครงการ ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านการศึกษา สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่คอยช่วยเหลืองานบางอย่างในการปฏิบัติโครงการและกำลังใจที่ติดตลอดมา จนกระทั่งโครงการนี้สำเร็จ

คณะผู้ดำเนินโครงการวิศวกรรม

นางสาวกมลชนก อนุอัน

นางสาวกาญจนา การะภักดี

นายภูเกียรติ มุรามัญ

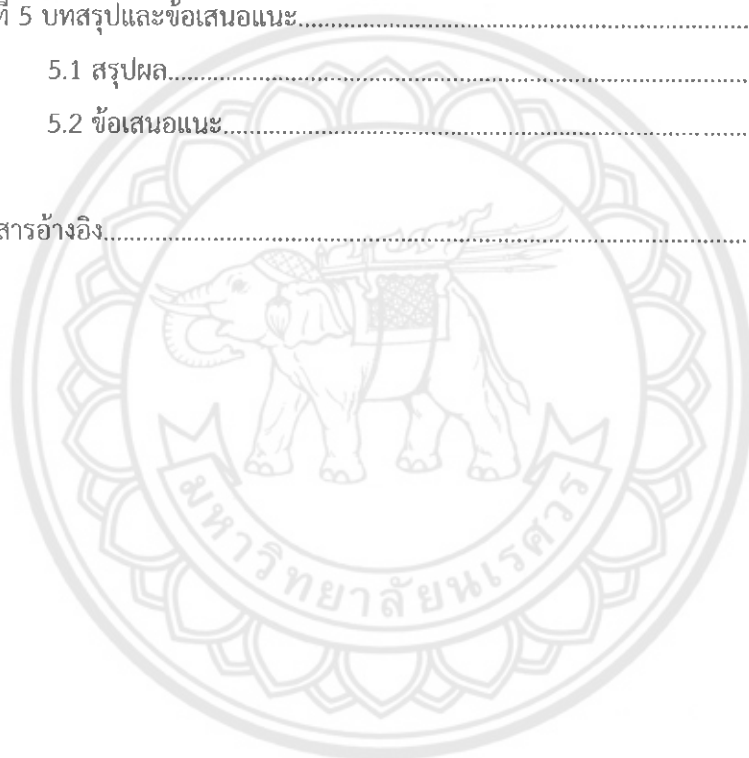
มกราคม 2556

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองปริญญาโท.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูป.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	1
1.4 ขอบเขตการทำโครงการ.....	2
1.5 ตารางขั้นตอนการดำเนินโครงการ.....	3
1.5 รายละเอียดและงบประมาณที่ใช้ตลอดโครงการ.....	3
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีเบื้องต้น.....	4
2.1 ปัญหาการเสื่อมสภาพของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กเนื่องจากกรด.....	4
2.1.1 ผลกระทบต่อคุณสมบัติทางวิศวกรรม.....	4
2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกัดกร่อนของซีเมนต์มอร์ต้าด้วยกรดซัลฟูริก.....	6
2.1.3 วิธีการป้องกันการกัดกร่อนกรด.....	8
บทที่ 3 วิธีดำเนินโครงการ.....	9
3.1 วัสดุ.....	9
3.2 ขั้นตอนการเตรียมตัวอย่าง แบบผสมเปียก ผสมแห้ง และการเตรียมตัวอย่างไมโครซิลิกา.....	13
3.3 ขั้นตอนการผสมซีเมนต์มอร์ต้า.....	14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดสอบและวิเคราะห์ผล.....	19
4.1 ผลของชนิดวัสดุผสมซีเมนต์มอร์ต้าต่อการกัดกร่อนของกรดซัลฟูริก.....	19
4.2 ตัวอย่างรูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าที่ถูกกัดกร่อนโดยสารละลายกรดซัลฟูริก.....	40
4.3 ข้อเสนอแนะในการเลือกใช้งานนาโนซิลิกา.....	46
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	48
5.1 สรุปผล.....	48
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	51
เอกสารอ้างอิง.....	52

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการ.....	3
2.1 คุณสมบัติทางเคมี.....	7
2.2 คุณสมบัติทางกายภาพ.....	7
3.1 ส่วนผสมซีเมนต์มอร์ต้าแต่ละสูตร.....	16
4.1 ข้อมูลเปรียบเทียบค่าสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยของซีเมนต์มอร์ต้าภายหลังจากที่แช่ในกรดซัลฟูริก 3% ที่ระยะเวลาต่างๆ.....	20
4.2 ข้อมูลเปรียบเทียบค่าสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยของซีเมนต์มอร์ต้าภายหลังจากที่แช่ในกรดซัลฟูริก 5% ที่ระยะเวลาต่างๆ.....	21
4.3 ข้อมูลเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกา กับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา(r_0) หลังจากแช่ในกรดซัลฟูริก 3%.....	22
4.4 ข้อมูลเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกา กับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา(r_0) หลังจากแช่ในกรดซัลฟูริก 5%.....	23
4.5 เปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r_0) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %.....	40
4.6 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r_0) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %.....	43

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 คอนกรีตถูกทำลายด้วยการกัดกร่อนของกรด.....	5
2.2 ภาพขยายขนาดของซิลิกาฟูม.....	7
3.1 ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทที่ 1 ที่ใช้ในโครงการ.....	9
3.2 การเก็บรักษาปูนซีเมนต์.....	10
3.3 ทราเยแม่ น้ำสภาพอิมตัวผิวแห้งและการทดสอบความสะอาดของทราเยก่อนการใช้งาน.....	10
3.4 ถังเก็บรักษาความชื้นทราเย.....	10
3.5 น้ำประปาที่ใช้ในโครงการ.....	11
3.6 ซิลิกาฟูมที่ใช้ทั้งสามชนิด.....	12
3.7 กรดซัลฟูริกที่ใช้ในโครงการ.....	12
3.8 การเตรียมตัวอย่างนาโนซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำ(ผสมเปียก).....	13
3.9 การเตรียมตัวอย่างก่อนผสม.....	13
3.10 การคลุกเคล้าส่วนผสมก่อนใส่เครื่องกวน.....	14
3.11 การดับเครื่องทิ้งไว้ 30 วินาที.....	14
3.12 การกวนส่วนผสมด้วยมือให้เข้ากัน.....	15
3.13 การเทมอร์ต่ำลงในแบบหล่อและการไล่ฟองอากาศโดยใช้เครื่องสั่น.....	15
3.14 การบ่มซีเมนต์มอร์ต่ำ.....	15
3.15 อุปกรณ์สำหรับตวงกรดซัลฟูริกที่ใช้ในโครงการ.....	17
3.16 ก้อนซีเมนต์มอร์ต่ำที่บ่มครบ 28 วัน.....	17
3.17 ก้อนตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต่ำที่ถูกกัดโดยกรดในวันทดสอบต่างๆ.....	17
3.18 ก้อนซีเมนต์มอร์ต่ำแช่ในกรดซัลฟูริก.....	18
4.1 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3%.....	25
4.2 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3%.....	25
4.3 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแช่ในสารละลาย กรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %.....	26
4.4 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแช่ในสารละลาย กรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %.....	27

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.19 กราฟเปรียบเทียบความเข้มข้นสารละลายกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r_0) ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5%.....	39

บทที่ 1

บทนำ

คอนกรีต ถือเป็นวัสดุสำคัญที่นิยมใช้ในงานก่อสร้างอย่างแพร่หลายตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากคอนกรีตมีคุณสมบัติหลักเด่นๆ คือ มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน สามารถรับแรงอัดได้สูง แต่ทั้งนี้คอนกรีตก็มีข้อจำกัดในบางด้าน เช่น สามารถรับแรงดึงได้ต่ำ (ประมาณ 10% ของแรง อัด)[1] มีกำลัง (Strength) และอายุการใช้งานน้อยลงเมื่อสัมผัสกับสภาวะที่เป็นกรด จึงต้องมีการคิดค้นและพัฒนาปฏิกิริยาส่วนผสมของคอนกรีต รวมถึงสัดส่วนของวัสดุแต่ละอย่างแตกต่างกันไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคอนกรีตตามความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการคุณสมบัติของคอนกรีตตามลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกันของผู้ใช้ด้วย เช่น จะต้องมียกกำลัง (Strength) ที่เหมาะสมและความคงทน (Durability) ต่อสภาพการใช้งานตามที่ออกแบบไว้

1.1 ประวัติความเป็นมาและสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันคุณสมบัติด้านความคงทนของคอนกรีตเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญในการออกแบบปฏิกิริยาส่วนผสมของคอนกรีตนอกเหนือจากคุณสมบัติเชิงกล เนื่องจากในปัจจุบันมนุษย์มีความต้องการใช้งานคอนกรีตเสริมเหล็กคอนกรีตในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น โครงสร้างในทะเล โครงสร้างของโรงงานอุตสาหกรรมบางประเภทที่ต้องสัมผัสกับสภาวะที่เป็นกรด หรือแม้กระทั่งโครงสร้างต่างๆ ที่ต้องสัมผัสกับฝนกรดอันเนื่องมาจากมลพิษจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ทำให้ความสามารถของคอนกรีตในสภาวะแวดล้อมที่ประสบปัญหาเนื่องจากการกัดกร่อนของสารเคมี และเหล็กเสริมภายในคอนกรีตเป็นสนิม ก่อให้เกิดความเสียหายที่รุนแรงต่อโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและลดความคงทนของคอนกรีตส่งผลให้อายุการใช้งานของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กลดน้อยลง

ซึ่งในปัจจุบันมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาวัสดุที่ใช้เป็นวัสดุทดแทนปูนซีเมนต์ในการผลิตปูนซีเมนต์และคอนกรีตอยู่หลายชนิด ตัวอย่างเช่น ถ้ำลอย ผงหินปูน ผงซิลิกา เป็นต้น เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนาคอนกรีตให้มีความคงทนต่อการทำลายเนื่องจากสภาวะที่เป็นกรด นั้นหมายถึงคอนกรีตสามารถทนทานจากการกัดกร่อนเนื่องจากสภาวะแวดล้อมที่ต้องสัมผัสกับกรดได้ดีขึ้น

จึงเป็นที่มาให้โครงการนี้ได้ทำการศึกษาและทดลองเพื่อหาปฏิกิริยาส่วนผสม ของซีเมนต์มอร์ตาร์ (Mortar) ที่มีความสามารถต้านทานกรดได้ โดยใช้คุณสมบัติพิเศษจากนาโนซิลิกา (Nano Silica) ที่มีอนุภาคขนาดเล็ก สามารถเข้าไปแทนที่ช่องว่างในซีเมนต์มอร์ตาร์ (Mortar) จึงเป็นการเพิ่มความแน่นให้แก่ซีเมนต์มอร์ตาร์ (Mortar)[2] ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกา (Nano Silica) ทนต่อการกัดกร่อนจากสภาวะที่เป็นกรด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและเพิ่มความสามารถให้กับคอนกรีตตามความต้องการข้างต้นได้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษาอิทธิพลของนาโนซิลิกา (Nano Silica) ประเภทที่ชอบน้ำและประเภทที่ไม่ชอบน้ำต่อการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ของซีเมนต์มอร์ต้า (Mortar)

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ช่วยให้ทราบถึงอิทธิพลของนาโนซิลิกา (Nano Silica) ประเภทที่ชอบน้ำและประเภทที่ไม่ชอบน้ำต่อการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ของซีเมนต์มอร์ต้า (Mortar)

1.3.2 สามารถใช้เป็นข้อมูลเพิ่มเติมและแนวทางให้แก่ผู้ที่จะทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยความสำคัญการใช้งานนาโนซิลิกา (Nano Silica) ต่อการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ของซีเมนต์มอร์ต้า (Mortar)

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1.4.1 ด้านวัสดุที่ใช้ในการทดลอง

1.4.1.1 ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทที่ 1 ตราช้างแดงจากจังหวัดลำปาง

1.4.1.2 ทรายแม่น้ำ

1.4.1.3 น้ำสะอาด ควบคุมอุณหภูมิที่ $23^{\circ}C$

1.4.1.3.1 อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b = 55%)

1.4.1.4 ซิลิกา

1.4.1.4.1 ซิลิกาฟุ่ม

(Si = 1%, 2%, 14.5 g/L., 29 g/L.)

1.4.1.4.2 นาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ

(Hl = 0.5%, 1%, 2%, 14.5 g/L., 29 g/L.)

1.4.1.4.3 นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำ

(Hb = 0.5%, 1%, 2%, 14.5 g/L., 29 g/L.)

1.4.2 สารละลายกรดซัลฟูริก

1.4.3.1 สารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ความเข้มข้น 3%

1.4.3.2 สารละลายกรดซัลฟูริก (H_2SO_4) ความเข้มข้น 5%

1.4.3 ด้านขนาดของซีเมนต์มอร์ต้าที่ใช้ในการทดลอง

1.4.3.1 ขนาด กว้าง x ยาว x สูง = 5 cm. x 5 cm. x 5 cm.

1.5 ตารางขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

เดือน กิจกรรม	กันยายน				ตุลาคม				พฤศจิกายน				ธันวาคม				มกราคม							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
1.ศึกษาข้อมูล และเลือกหัว ข้อโครงการ																								
2.ตรวจสอบอุปกรณ์ และสถานที่ทำ โครงการ																								
3.ลงมือปฏิบัติทำ การทดลอง																								
4.เขียนโครงการ และวิเคราะห์ ปัญหาที่เกิดขึ้น																								
5.นำเสนอโครง งาน																								

1.6 รายละเอียดและงบประมาณที่ใช้ตลอดโครงการ

- ค่าอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในการทดลอง	1,000	บาท
- ค่าถ่ายเอกสารรูปเล่มโครงการ	1,000	บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,000	บาท

หมายเหตุ ถ้าวัดเสียทุกรายการ

บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีเบื้องต้น

ในปัจจุบันสิ่งปลูกสร้างต่างๆได้รับความนิยมในการใช้งานคอนกรีตเสริมเหล็กเป็นอย่างมาก แต่โครงสร้างเหล่านี้ได้ถูกใช้งานในสภาวะที่แตกต่างกันออกไป อาจขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและสภาพการใช้งาน แต่หากโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กถูกใช้งานในสภาพแวดล้อมที่มีความรุนแรงจะทำให้เกิดปัญหาการเสื่อมสภาพ ส่งผลให้ อายุการใช้งานของสิ่งปลูกสร้างเริ่มน้อยลง จึงได้มีการประยุกต์ใช้วัสดุปอซโซลาน (Pozzolan) เช่น เถ้าลอย(Pulverized Fuel Ash) ซิลิกาฟุ้ง (silica fume) และนาโนซิลิกา (nano silica) ให้เป็นส่วนผสมของคอนกรีตมากขึ้นเนื่องจากวัสดุที่มีความเป็นปอซโซลานจะทำให้เกิดการเชื่อมประสานที่เพิ่มความแข็งแรงให้กับคอนกรีต และเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติบางประการของคอนกรีตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.1 ปัญหาการเสื่อมสภาพของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กเนื่องจากกรด

การเสื่อมสภาพของโครงสร้าง ไม่ว่าจะเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กหรือวัสดุประเภทอื่น ก็สามารถเสื่อมสภาพได้ตามกาลเวลาและการใช้งาน ซึ่งมีปัจจัยเสริมทั้งการออกแบบที่ไม่เพียงพอหรือการก่อสร้างที่ไม่ได้คุณภาพในหลายกรณีสาเหตุการเสื่อมสภาพของคอนกรีตจะอยู่ที่การใช้งานและสภาพผิวคอนกรีตที่เปิดสู่สภาพแวดล้อม (เช่น อุณหภูมิความชื้น สารเคมีและน้ำหนักบรรทุก) โดยปกติคอนกรีตจะมีสภาพเป็นด่าง (ค่า pH ประมาณ 12.5) แต่ในสภาพแวดล้อมแวดล้อมใช้งานจริงอาจจะต้องสัมผัสกับสารละลายกรดประเภทต่างๆที่มีค่า pH ต่ำกว่า 6.5 คอนกรีตจะเริ่มเกิดความเสียหายขึ้น ตัวอย่างของกรดที่สามารถกัดกร่อนคอนกรีตอย่างรุนแรงคือ กรด Carbonic, Hydrochloric, Hydrofluoric, Nitric, Phosphoric, Sulfuric, Acetic, Citric, Humic, Lactic และ Tannic ซึ่งกรดเหล่านี้ อาจมาจาก

1. โรงงานหรือแหล่งผลิตที่มีการใช้กรดในการผลิตหรือได้กรดเป็นผลผลิตจากการผลิต เช่น อุตสาหกรรมผักและผลไม้ดอง อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา เป็นต้น
2. ระบบบำบัดน้ำเสียและท่อระบายน้ำเสียจากบ้านเรือน ซึ่งโดยระบบทางชีวภาพทำให้เกิดกรดซัลฟูริก (H_2SO_4)
3. ฝนกรด ซึ่งอาจจะมีกรดซัลฟูริก หรือ คาร์บอนิก เป็นต้น
เมื่อโครงสร้างคอนกรีตสัมผัสกับกรดอาจเกิดผลกระทบดังต่อไปนี้

2.1.1 ผลกระทบต่อคุณสมบัติทางวิศวกรรม

2.1.1.1 โครงสร้างสูญเสียกำลังและความแข็งแรง

ปกติคอนกรีตถ้าไม่มีการบำรุงรักษาผิวหน้าคอนกรีตให้ดี หรือมีรอยแตกรอยร้าวเกิดขึ้น สารเคมีที่มีสภาพความเป็นกรดสูงจะแทรกซึมเข้าไปในเนื้อคอนกรีต กรดเหล่านี้จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงเคลือบผิวทุกประเภทในคอนกรีตให้กลายเป็นเกลือเคลือบผิวที่สามารถชะล้างออกได้ง่าย ซึ่งจะทำให้คอนกรีตเกิดความพรุนสูงและสูญเสียกำลังและความแข็งแรงในที่สุด

2.1.1.2 ความพรุน และความสามารถซึมผ่านของน้ำในคอนกรีตเพิ่มขึ้น ทำให้ความทนทานลดลง

เนื่องจากคอนกรีตเป็นวัสดุที่มีความพรุน ตัวน้ำหรือสารเคมีภายนอกสามารถแทรกซึมเข้าไปภายในคอนกรีต และอาจก่อให้เกิดการเสื่อมสภาพของเนื้อคอนกรีตเองหรือเหล็กเสริมที่อยู่ภายในได้ เนื่องจากในสิ่งแวดล้อมทั่วไปคอนกรีตสามารถเสื่อมสภาพได้จากหลายสาเหตุ เช่น การแตกร้าวของคอนกรีตเนื่องจากแรงกระทำหรือการยึดรั้ง, การเสื่อมสภาพจากคาร์บอนเนชั่น, การเสื่อมสภาพจากคลอไรด์, การเสื่อมสภาพจากกรด เป็นต้น

2.1.1.3 ค่า pH ของคอนกรีตลดลงอย่างมาก

เนื่องจากความรุนแรงของการกัดกร่อนจะขึ้นอยู่กับชนิดและความเข้มข้นของกรด กรดที่มีการกัดกร่อนรุนแรง จะเป็นชนิดที่เปลี่ยนสารประกอบแคลเซียมในคอนกรีตไปเป็นเกลือแคลเซียมซึ่งจะทำให้ค่า pH ลดลงอย่างมาก และในสภาพแวดล้อมที่เป็นกรดหรือ pH ต่ำกว่า 6.5 คอนกรีตจะเริ่มเกิดความเสียหายขึ้น

2.1.1.4 การสูญเสียมวลหรือน้ำหนักคอนกรีต

เนื่องจากกรดจะทำปฏิกิริยากับเนื้อคอนกรีตและทำลายสารประกอบแคลเซียมในคอนกรีต และได้ผลผลิตเป็นเกลือแคลเซียมซึ่งสามารถละลายน้ำได้ดี จึงทำให้เกิดการแยกกันระหว่างมวลรวมกับซีเมนต์เพสต์ได้ง่ายซึ่งนำมาสู่การสูญเสียน้ำหนักของคอนกรีต

รูปที่ 2.15 รูปจากการทดลอง คอนกรีตถูกทำลายด้วยกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้น 5%
รูปซ้ายแช่กรดที่อายุ 14 วัน รูปขวาแช่กรดที่อายุ 112 วัน

2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกักกร่อนของซีเมนต์มอร์ต้าด้วยกรดซัลฟูริก (H_2SO_4)

การต้านทานการกักกร่อนของคอนกรีตอาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย แต่มีอยู่หนึ่งปัจจัยที่ปัจจุบันมีการนำมาผสมกับคอนกรีตและใช้กันอย่างแพร่หลายคือ สารปอซโซลาน เนื่องจากสารปอซโซลานมีคุณสมบัติช่วยต้านทานการกักกร่อนของกรดได้ดี เพราะว่ามี ซิลิกา (SiO_2) อลูมินา (Al_2O_3) และเหล็กออกไซด์ (Fe_2O_3) เป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งสามารถทำปฏิกิริยาปอซโซลาน (Pozzolanic reaction) กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($Ca(OH)_2$) ที่ได้จากการทำปฏิกิริยาระหว่างปูนซีเมนต์กับน้ำในคอนกรีต ปฏิกิริยาปอซโซลานจะทำให้เกิดสารเชื่อมประสานที่เพิ่มความแข็งแรงให้กับคอนกรีต จากคุณสมบัติที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซิลิกาฟูมและนาโนซิลิกาก็เป็นสารปอซโซลานชนิดหนึ่ง เมื่อมีการทำปฏิกิริยาดังที่ได้กล่าวมาแล้วจะช่วยปรับปรุงคุณสมบัติคอนกรีตบางประการให้ดีขึ้น เช่น การต้านทานการกักกร่อนเนื่องจากกรด ความคงทนต่อสภาพแวดล้อม กำลังอัด เป็นต้น

2.1.2.1 ซิลิกาฟูม (silica fume) หรือไมโครซิลิกา (microsilica)

ซิลิกาฟูม (silica fume) เป็นสารปอซโซลาน (Pozzolan) ประเภทหนึ่งที่ได้จากกระบวนการผลิต Silicon Alloy เนื่องจากซิลิกาฟูมเป็นผงที่มีขนาดเล็กมาก (มีขนาดเล็กกว่าปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ถึงกว่า 100 เท่า) มีราคาแพงมาก ทำปฏิกิริยาได้อย่างรวดเร็ว ปัจจุบันในประเทศไทย, อเมริกา และ ยุโรป จะใช้ซิลิกาฟูมในการผสมคอนกรีตโดยการผสม “แยก” กล่าวคือใส่ซิลิกาฟูมในการผสมคอนกรีต และพบว่าซิลิกาฟูมนิยมใช้ในการทำคอนกรีตกำลังสูงและเพื่อเพิ่มการต้านทานการกักกร่อนเนื่องจากสารเคมีเป็นหลัก จากการวิจัยพบว่าการใช้ซิลิกาฟูมในคอนกรีตช่วยเพิ่มความทนทานต่อการกักกร่อนของซัลเฟต, การแทรกซึมของคลอไรด์ รวมถึงการกักกร่อนเนื่องจากน้ำเค็ม (น้ำทะเล) ด้วย[3]

2.1.2.2 นาโนซิลิกา (nano silica)

นาโนซิลิกา (nano silica) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ นาโนซิลิกา ที่มีพื้นผิวแบบชอบน้ำ (hydrophilic nano silica) และนาโนซิลิกา แบบมีพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (hydrophobic nano silica) โดยที่นาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ ขนาดอนุภาคเฉลี่ย 12 นาโนเมตร พื้นผิวสัมผัส 175-225 ตารางเมตรต่อกรัม (ทดสอบด้วยวิธี Brunauer, Emmett and Teller theory(BET)) ปริมาณ $SiO_2 \geq 99.8\%$ โดยน้ำหนัก นาโนซิลิกาประเภทที่ไม่ชอบน้ำขนาดอนุภาคเฉลี่ย 16 นาโนเมตร พื้นผิวสัมผัส 90-130 ตารางเมตรต่อกรัม (ทดสอบด้วยวิธี Brunauer, Emmett and Teller theory(BET)) ปริมาณคาร์บอน 0.6-4.2 % โดยน้ำหนัก และปริมาณ $SiO_2 \geq 99.8\%$ โดยน้ำหนัก [4] ปัจจุบันมีการใช้ซิลิกาฟูม (silica fume) และนาโนซิลิกา (nano silica) ในงานคอนกรีตมากขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากซิลิกาฟูมและนาโนซิลิกามีขนาดเล็กกว่าอนุภาคของปูนซีเมนต์ธรรมดา มาก ซิลิกาฟูมและนาโนซิลิกานี้จะเข้าไปแทรกระหว่างช่องว่างซึ่งจะทำให้คอนกรีตที่บ่มช่องว่างมีขนาดลดลง ทำให้มีผลต่อการเพิ่มความคงทนของโครงสร้างและยังสามารถทำปฏิกิริยาปอซโซลาน (Pozzolanic reaction) กับแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ($Ca(OH)_2$) ที่ได้จากการทำปฏิกิริยาระหว่างปูนซีเมนต์กับน้ำในคอนกรีต ปฏิกิริยาปอซโซลานจะทำให้เกิดสารเชื่อมประสานที่เพิ่มความแข็งแรงให้กับคอนกรีต

รูปที่ 2.2 การภาพขยายขนาดของซิลิกาฟุ่ม

ตารางที่ 2.1 คุณสมบัติทางเคมี

คุณสมบัติทางเคมี	SiHl	SiHb
ปริมาณ SiO ₂ % โดยน้ำหนัก	≥99.8	≥99.8
ความเป็นกรดต่าง	4-4.5	3.6-5
ปริมาณคาร์บอน	0	0.6-1.2

ตารางที่ 2.2 คุณสมบัติทางกายภาพ

คุณสมบัติทางกายภาพ	SiHl	SiHb
พื้นที่ผิวสัมผัส (ตารางเมตรต่อกรัม)	175-225	90-130
ขนาดอนุภาคโดยเฉลี่ย	12 nm	16 nm

2.1.3 วิธีการป้องกันการกัดกร่อนโดยกรด

การป้องกันหรือบรรเทาปัญหาการกัดกร่อนโดยกรดสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การออกแบบคอนกรีตให้มีอัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสานต่ำ ถึงแม้จะไม่สามารถป้องกันได้ไม่สมบูรณ์มากนัก แต่ก็สามารถช่วยบรรเทาปัญหาให้รุนแรงน้อยลงได้
2. การบ่มคอนกรีตที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคอนกรีตที่ใช้สารปอซโซลานผสม การบ่มจะต้องมีการบ่มด้วยวิธีการที่เหมาะสมในระยะเวลาที่ยาวนานพอ
3. การใช้สารเคลือบคอนกรีต เช่น epoxy แต่ก็มีข้อจำกัดที่ไม่อาจใช้วิธีนี้กับทุกพื้นที่ได้ และมีราคาแพง

การใช้คอนกรีตที่ผสมนาโนซิลิกาก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถช่วยบรรเทาปัญหาการกัดกร่อนโดยกรดได้ เนื่องจากเป็นสารปอซโซลานที่มีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 2.1.2 แล้ว เราจึงสนใจที่จะศึกษาและทำการทดลองเกี่ยวกับการใช้นาโนซิลิกาเพื่อลดปัญหาการกัดกร่อนคอนกรีตโดยกรดและเพิ่มคุณสมบัติบางประการให้กับคอนกรีต เช่น การที่บ่มน้ำ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินโครงการ

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ศึกษา รวมทั้งวิธีการปฏิบัติโครงการตั้งแต่ต้นจนจบโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วย การเตรียมวัสดุ คุณสมบัติของวัสดุ รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงาน จะกล่าวดังต่อไปนี้

3.1 วัสดุ

3.1.1 ปูนซีเมนต์

ปูนซีเมนต์ที่ใช้เป็นปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ตราช้าง ประเภทที่ 1 น้ำหนักสุทธิ 50 กก./ถุง ผลิตโดยบริษัทปูนซีเมนต์ไทย(ลำปาง) จำกัด ตาม มอก. 15 เล่ม 1-2547 และมาตรฐาน ASTM C 150 Type 1 ลักษณะเป็นผง สีเทา สมบัติทางกายภาพประกอบด้วย ค่าความถ่วงจำเพาะ เท่ากับ 3.15 (ทดสอบอ้างอิงจากมาตรฐานการทดสอบ ASTM C 188) ความละเอียด เท่ากับ 3,480 (cm^2/g) และสมบัติทางเคมี C_3S 64.12% C_2S 9.63% C_3A 6.15% และ C_4AF 11.34%

การเก็บรักษา เก็บอยู่ในถังพลาสติกทรงสี่เหลี่ยมมีฝาปิด สามารถป้องกันความชื้น ก่อนใช้งานได้ร่อนผ่านตะแกรงเบอร์ 16 แล้วเพื่อนำปูนซีเมนต์ที่จับตัวกันเป็นก้อนเนื่องจากความชื้นออก ลักษณะเป็นผงละเอียดดังรูป 3.2

รูป 3.1 ตัวอย่างปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทที่ 1 ที่ใช้ในโครงการ

รูปที่ 3.2 การเก็บรักษาปูนซีเมนต์

3.1.2 ทราย

ทรายที่ใช้เป็นทรายแม่น้ำจากอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ในสภาพอิ่มตัวผิวแห้ง ที่เก็บอยู่ในถังเก็บรักษาความชื้น โดยผ่านการทดสอบมาตรฐาน ASTM C 128 มีความถ่วงจำเพาะเท่ากับ 2.65 การทดสอบความสะอาดทราย มีสีใส สภาพสะอาด สามารถนำมาใช้งานได้

รูป 3.3 ทรายแม่น้ำสภาพอิ่มตัวผิวแห้ง(ซ้าย) และการทดสอบความสะอาดของทราย ก่อนการใช้งาน(ขวา)

รูป 3.4 ถังเก็บรักษาความชื้นทราย

3.1.3 น้ำ (Water)

น้ำเป็นส่วนประกอบหลักของคอนกรีต โดยน้ำที่ใช้เป็นน้ำประปาของมหาวิทยาลัยนเรศวร มีลักษณะใส ไม่มีกลิ่น ไม่มีสี ไม่มีสิ่งเจือปน อุณหภูมิที่ใช้ประมาณ 23 - 25 องศาเซลเซียส

รูป 3.5 น้ำประปาที่ใช้ในโครงการ

3.1.4 ซิลิกาฟุ้ง (Silica Fume)

ซิลิกาฟุ้งจะใช้ทั้ง 3 ชนิด ได้แก่ ซิลิกาฟุ้งแบบธรรมชาติที่มีลักษณะเป็นเม็ดสีเทา - ดำ นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hydrophilic Silica Fume) มีลักษณะเป็นผงสีขาว โดยคุณสมบัติทางเคมีประกอบด้วยปริมาณ $\text{SiO}_2 \geq 99.8\%$ โดยน้ำหนัก ความเป็นกรดต่างอยู่ในช่วง 4-4.5 ปริมาณคาร์บอนเป็น 0 และคุณสมบัติทางกายภาพ พื้นที่ผิวสัมผัส เท่ากับ 175-225 ตารางเมตรต่อกรัม ขนาดอนุภาคโดยเฉลี่ย คือ 12 nm และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hydrophobic Silica Fume) มีลักษณะเป็นผงสีขาว คุณสมบัติทางเคมีประกอบด้วย ปริมาณ $\text{SiO}_2 \geq 99.8\%$ โดยน้ำหนัก ความเป็นกรดต่างอยู่ในช่วง 3.6-5 ปริมาณคาร์บอน 0.6-1.2 และคุณสมบัติทางกายภาพ พื้นที่ผิวสัมผัส เท่ากับ 90-130 ตารางเมตรต่อกรัม ขนาดอนุภาคโดยเฉลี่ย คือ 16 nm ซึ่งแบบชอบน้ำและไม่ชอบน้ำ มีลักษณะไม่แตกต่างกันมากนัก และมีความต่างจำเพาะประมาณ 2.2 [4]

a).

b).

c).

รูป 3.6 ซิลิกาฟุ้งที่ใช้ทั้งสามชนิดโดย a).ซิลิกาฟุ้งแบบธรรมดา b).นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ
c).นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ

3.1.5 สารละลายกรดซัลฟูริก (Sulfuric Acid)

สารละลายกรดซัลฟูริก(Sulfuric Acid) ความเข้มข้น 98% H_2SO_4 AR1193-G2.5L มีความหนาแน่นเท่ากับ 1.84 เลขทะเบียน CAS คือ 7664-93-9 ใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ลักษณะเป็นของเหลว สี ไม่มีสี มีจุดเดือดที่ : 276 °C และ จุดหลอมเหลวที่ : -30 °C

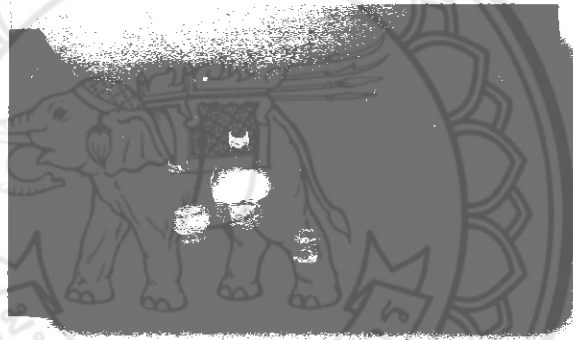
รูป 3.7 สารละลายกรดซัลฟูริกที่ใช้ในโครงงาน

3.2 ขั้นตอนการเตรียมตัวอย่าง แบบผสมเปียก ผสมแห้ง และการเตรียมตัวอย่างไมโครซิลิกา

- นาโนซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำ(ผสมเปียก) อัตราส่วนตามตาราง 3.1 ผสมกับน้ำโดยการใช้เครื่องเขย่าป่นอย่างเร็ว 7 วันเพื่อให้เกิดการแขวนลอยในน้ำและผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกันได้ดีจึงจะนำมาใช้ได้ ดังรูป 3.8 แต่หากใช้เวลาน้อยกว่านี้จะทำให้นาโนซิลิกาผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกับน้ำได้ไม่ดีพอ

- ส่วนนาโนซิลิกาแบบชอบน้ำ(ผสมแห้ง) อัตราส่วนตามตาราง 3.1 นำมาผสมรวมกับปูนซีเมนต์เขย่าคลุกเคล้าให้เข้ากัน พร้อมทั้งบีบนานซิลิกาให้เป็นผงละเอียดไม่ให้เหลือส่วนที่จับตัวเป็นก้อน

- ในส่วนของไมโครซิลิกา อัตราส่วนตามตาราง 3.1 ให้นำมาผสมกับปูนซีเมนต์ พร้อมคลุกเคล้าให้เข้ากัน

รูป 3.8 การเตรียมตัวอย่างนาโนซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำ(ผสมเปียก)

รูป 3.9 การเตรียมตัวอย่างก่อนผสม

3.3 ขั้นตอนการผสมซีเมนต์มอร์ต้า

นำส่วนผสมที่ได้จากหัวข้อที่แล้วไปเข้าเครื่องผสม โดยวิธีการมีดังนี้

- นำปูนซีเมนต์และไมโครซิลิกาหรือนาโนซิลิกาแบบชอบน้ำมาผสมคลุกเคล้าให้เข้ากันก่อน จากนั้นนำไปใส่เครื่องกวน

รูป 3.10 การคลุกเคล้าส่วนผสมก่อนใส่เครื่องกวน

- ใส่ น้ำตามลงไป(หากเป็นนาโนซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำ ให้ นำปูนซีเมนต์ใส่เครื่องกวนได้เลย พร้อมใส่น้ำที่ผสมนาโนซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำตามลงไป) ทิ้งไว้ 30 วินาที จากนั้นเปิดเครื่องกวนอีก 30 วินาที พร้อมใส่ทรายลงไป

รูป 3.11 การดับเครื่องทิ้งไว้ 30 วินาที

- ดับเครื่องกวนแล้วทำการกวนผสมด้วยมือให้เข้ากันอีก 15 วินาที จากนั้นเปิดเครื่องกวนพร้อมปรับเครื่องให้มีความเร็วเพิ่มขึ้นเป็นเวลา 1 นาที เสร็จแล้วดับเครื่อง

รูป 3.12 การกวนส่วนผสมด้วยมือให้เข้ากัน

- นำซีเมนต์มอร์ต้าที่ได้มาเทใส่แบบหล่อ จากนั้นนำไปวางบนเครื่องสั่นเพื่อไล่ฟองอากาศ จากนั้นปาดหน้าให้เรียบแล้วนำวงพลาสติกมาปิดไว้ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง

รูป 3.13 การเทมอร์ต้าลงในแบบหล่อ(ซ้าย) และการไล่ฟองอากาศโดยใช้เครื่องสั่น(ขวา)

- แกะแบบพร้อมนำไปบ่มที่อายุ 28 วัน ในน้ำ และขั้นตอนสุดท้ายให้ทำซ้ำตั้งแต่ขั้นตอนแรกใหม่ ให้ครบทุกสูตรตามตาราง 3.1

รูป 3.14 การบ่มซีเมนต์มอร์ต้า

ตาราง 3.1 ส่วนผสมซีเมนต์มอร์ต้าแต่ละสูตร

สูตร	ซีเมนต์ (Kg)	ทราย (Kg)	น้ำ (Kg)	ซิลิกาฟูม (Kg)	นาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ (Kg)	นาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำ (Kg)
LW55r0	0.790	1.189	0.431	-	-	-
LW55SiHl0.5	0.786	1.188	0.431	-	-	0.004
LW55SiHl1	0.782	1.188	0.431	-	-	0.008
LW55SiHl2	0.773	1.187	0.430	-	-	0.016
LW55SiHb0.5	0.786	1.188	0.431	-	0.004	-
LW55SiHb1	0.782	1.188	0.431	-	0.008	-
LW55SiHb2	0.773	1.187	0.430	-	0.016	-
LW55SiHl14.5	0.786	1.188	0.431	-	-	0.004
LW55SiHl29	0.782	1.188	0.431	-	-	0.008
LW55SiHb14.5	0.786	1.188	0.431	-	0.004	-
LW55SiHb29	0.782	1.188	0.431	-	0.008	-
LW55Si1	0.782	1.188	0.431	0.008	-	-
LW55Si2	0.773	1.187	0.430	0.016	-	-
LW55Si14.5	0.786	1.188	0.431	0.004	-	-
LW55Si29	0.782	1.188	0.431	0.008	-	-

หมายเหตุ :
 W คือ น้ำต่อวัสดุประสาน
 55 คือ การทดสอบในโครงการนี้ใช้น้ำต่อวัสดุประสาน 55 เปอร์เซ็นต์
 r0 คือ ส่วนผสมหลัก
 Si คือ ซิลิกาฟูมแบบธรรมดา
 Hb คือ นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ
 Hl คือ นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ

3.4 การทดสอบด้วยกรดซัลฟูริก

- เมื่อครบกำหนดบ่มก็ทำการชั่งตวงกรดซัลฟูริก (5% = 60 ml) และ (3% = 36 ml) โดยแบ่งตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต้าใส่กล่อง สูตรละ 2 กล่อง

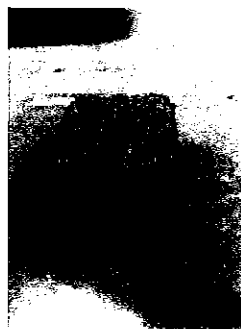
รูปที่ 3.15 อุปกรณ์สำหรับตวงกรดซัลฟูริกที่ใช้ในโครงการ

- นำซีเมนต์มอร์ต้าที่ครบกำหนด บ่ม 28 วัน ออกมาเช็ด แล้วนำไปชั่งน้ำหนักพร้อมจดบันทึกค่า จากนั้นนำกรดที่ได้ตวงไว้ (5%,3%) มาผสมรวมกับน้ำในกล่อง

รูปที่ 3.16 ก่อนซีเมนต์มอร์ต้าที่บ่มครบ 28 วัน

- แช่ทิ้งไว้ตามเวลาที่กำหนด (7,14,28,56,84,112วัน ตามลำดับ) เมื่อครบกำหนดวันให้นำก้อนซีเมนต์มอร์ต้าขึ้นมาชั่งน้ำหนักส่วนที่ถูกกรดกัดกร่อนออกให้หมด เช็ดให้แห้ง นำไปชั่งน้ำหนักและบันทึกผล

รูปที่ 3.17 ก้อนตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต้าที่ถูกกัดโดยกรดในวันทดสอบต่างๆ

- ในขณะที่ครบกำหนดวัน ต้องทำการเปลี่ยนน้ำกรดใหม่ทุกครั้ง ในปริมาตรเดิม (5% = 60 ml และ 3% = 36 ml) และนำมาแช่น้ำกรดทิ้งไว้เหมือนเดิม

รูปที่ 3.18 ก้อนซีเมนต์มอร์ต้าแช่ในกรดซัลฟูริก

- ทำซ้ำตั้งแต่ขั้นตอนแรก แต่เปลี่ยนจากแก้วลอยเป็นซิลิกา, ซิลิกาแบบชอบน้ำและซิลิกาแบบไม่ชอบน้ำ

บทที่ 4

ผลการทดสอบและวิเคราะห์ผล

ผลการทดสอบและวิเคราะห์โครงการที่จะกล่าวในบทนี้ เป็นการแสดงผลการทดสอบต่อเนื่องมาจากบทที่ 3 โดยเนื้อหาในบทนี้จะนำเสนอข้อมูลและเปรียบเทียบน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่ผ่านการแช่ในกรดซัลฟูริก ณ เวลาแตกต่างกัน เพื่อหาสัดส่วนผสมใดที่สามารถทนต่อการกัดกร่อนของกรดซัลฟูริกที่ความเข้มข้น 3% และ 5% ได้ดีที่สุด ซึ่งผลการทดสอบมีดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาผลการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าเนื่องจากการกัดกร่อนของกรดซัลฟูริก

จากการศึกษาและทดสอบหาค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้า โดยส่วนผสมทั้งหมดใช้น้ำต่อวัสดุประสาน $w/b=0.55$ ทำการทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นเท่ากับ 3% และ 5% ในระยะเวลา 7,14,28,56,84 และ 112 วัน ตามลำดับ มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกา 2 ชนิด คือ นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) ในปริมาณร้อยละ 0-2 ของปูนซีเมนต์ แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก ($r0$) ซึ่งในหัวข้อต่อไปจะเป็นการพิจารณาผลของการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน โดยมีค่าการสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยของแต่ละสัดส่วนผสมที่ได้จากการทดลองดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบค่าสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยของซีเมนต์มอร์ต้าภายหลังจากที่แช่ในกรดซัลฟูริก 3% ที่ระยะเวลาต่างๆ

สูตร	ค่าสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆหลังแช่ในกรดซัลฟูริกในระยะเวลาวันต่างๆ (กรัม)						
	0 วัน	14 วัน	21 วัน	28 วัน	56 วัน	84 วัน	112 วัน
Lw55r0	0	4.634	7.564	8.278	26.585	43.819	60.156
LW55SIH0.5	0	2.489	4.458	5.807	24.010	42.726	60.310
LW55SIH1	0	3.811	6.230	6.790	25.767	42.130	58.545
LW55SIH2	0	2.273	5.613	6.337	27.283	44.446	61.165
LW55SIHb0.5	0	2.653	3.702	5.462	23.752	40.921	58.324
LW55SIHb1	0	4.096	5.152	5.787	23.897	42.830	60.016
LW55SIHb2	0	-3.771	-2.449	-1.628	2.455	26.798	49.504
Lw55SIH14.5	0	3.909	4.824	6.309	26.046	43.113	59.560
Lw55SIH29	0	1.808	3.838	4.597	23.999	41.223	59.813
Lw55SIHb14.5	0	1.837	2.753	4.019	21.206	39.139	54.609
Lw55SIHb29	0	-1.374	0.607	1.702	19.769	37.259	53.223
LW55SI1	0	4.969	7.077	7.594	25.005	42.440	57.999
LW55SI2	0	4.810	6.316	7.045	25.357	42.436	58.643
LW55SI14.5	0	6.232	7.322	8.184	25.769	42.796	58.704
LW55SI29	0	4.326	6.783	7.327	26.868	43.812	59.991

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบค่าสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยของซีเมนต์มอร์ต้าภายหลังจากที่แช่ในกรดซัลฟูริก 5% ที่ระยะเวลาต่างๆ

สูตร	ค่าสูญเสียน้ำหนักเฉลี่ยซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆหลังแช่ในกรดซัลฟูริกในระยะเวลาวันต่างๆ (กรัม)						
	0 วัน	14 วัน	21 วัน	28 วัน	56 วัน	84 วัน	112 วัน
Lw55r0	0	12.766	15.927	17.410	47.677	74.824	94.533
LW55SIH0.5	0	11.954	14.952	16.615	46.258	73.496	93.874
LW55SIH1	0	13.025	17.662	18.183	48.321	74.787	94.273
LW55SIH2	0	10.904	16.002	17.475	48.801	76.673	95.383
LW55SIHb0.5	0	11.651	14.151	16.310	44.409	73.158	94.023
LW55SIHb1	0	11.874	16.864	17.560	48.610	76.048	96.045
LW55SIHb2	0	3.075	7.889	10.237	45.352	74.321	95.338
Lw55SIH14.5	0	13.062	16.168	17.895	48.609	76.267	94.762
Lw55SIH29	0	7.567	11.784	13.439	43.956	68.508	89.736
Lw55SIHb14.5	0	8.259	11.794	14.198	45.578	72.532	92.127
Lw55SIHb29	0	12.176	15.479	18.176	49.524	75.138	93.444
LW55Si1	0	14.820	17.721	18.796	48.171	74.795	94.106
LW55Si2	0	13.409	16.421	17.627	47.539	74.517	94.021
LW55Si14.5	0	17.967	20.367	22.040	50.397	78.070	95.739
LW55Si29	0	14.090	17.200	18.463	48.738	75.319	93.953

จากตาราง 4.1 และ 4.2 จะได้ค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5% ตามลำดับ ผลคือเมื่อแช่ซีเมนต์มอร์ต้าในสารละลายกรดซัลฟูริกที่อายุวันมากขึ้น ค่าการสูญเสียน้ำหนักก็จะมากขึ้น และหากแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่ความเข้มข้นมากกว่า ก็จะมีผลทำให้ซีเมนต์มอร์ต้ามีค่าการสูญเสียน้ำหนักมากกว่าด้วยเช่นกัน

เมื่อทำการทดลองและเก็บข้อมูลค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5% ดังตารางที่ 4.1 และ 4.2 แล้ว จะนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) เพื่อเปรียบเทียบค่าการสูญเสียน้ำหนัก(คิดเป็นเปอร์เซ็นต์) ของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำในสัดส่วนผสมต่างๆ กับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา (r0) หลังจากแช่ในกรดซัลฟูริก 3% และ 5% ตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกากับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา(r0) หลังจากแช่ในกรดซัลฟูริก 3%

% สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆ% — สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r0)
% สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r0)

สูตร	เปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบการสูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆหลังแช่ในกรดซัลฟูริกกับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา (r0) ในระยะเวลาวันต่างๆ (กรัม)					
	14 วัน	21 วัน	28 วัน	56 วัน	84 วัน	112 วัน
Lw55r0	0	0	0	0	0	0
LW55SIH0.5	-0.46288	-0.41063	-0.29850	-0.09686	-0.02494	0.00256
LW55SIH1	-0.17760	-0.17636	-0.17975	-0.03077	-0.03854	-0.02678
LW55SIH2	-0.50950	-0.25793	-0.23448	0.02626	0.01431	0.01677
LW55SIHb0.5	-0.42749	-0.51058	-0.34018	-0.10656	-0.06614	-0.03045
LW55SIHb1	-0.11610	-0.31888	-0.30092	-0.10111	-0.02257	-0.00233
LW55SIHb2	-1.81377	-1.32377	-1.19667	-0.90765	-0.38844	-0.17707
Lw55SIH14.5	-0.15645	-0.36224	-0.23786	-0.02027	-0.01611	-0.00991
Lw55SIH29	-0.60984	-0.49260	-0.44467	-0.09727	-0.05924	-0.00570
Lw55SIHb14.5	-0.60358	-0.63604	-0.51450	-0.20233	-0.10680	-0.09221
Lw55SIHb29	-1.29650	-0.91975	-0.79439	-0.25639	-0.14971	-0.11525
LW55Si1	0.07229	-0.06438	-0.08263	-0.05943	-0.03147	-0.03586
LW55Si2	0.03798	-0.16499	-0.14895	-0.04619	-0.03156	-0.02515
LW55Si14.5	0.34484	-0.03199	-0.01136	-0.03069	-0.02335	-0.02414
LW55Si29	-0.06647	-0.10325	-0.11488	0.01065	-0.00016	-0.00274

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกา กับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา (r0) หลังจากแช่ในกรดซัลฟูริก 5%

$\frac{\% \text{ สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆ} - \text{ สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก}(r0)}{\% \text{ สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก}(r0)}$

สูตร	เปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบการสูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆหลังแช่ในกรดซัลฟูริกกับซีเมนต์มอร์ต้าธรรมดา (r0) ในระยะเวลาวันต่างๆ (กรัม)					
	14 วัน	21 วัน	28 วัน	56 วัน	84 วัน	112 วัน
Lw55r0	0	0	0	0	0	0
LW55SiHl0.5	-0.06361	-0.06122	-0.04566	-0.02976	-0.01775	-0.00697
LW55SiHl1	0.02029	0.10893	0.04440	0.01351	-0.00049	-0.00275
LW55SiHl2	-0.14586	0.00471	0.00373	0.02358	0.02471	0.00899
LW55SiHb0.5	-0.08734	-0.11151	-0.06318	-0.06854	-0.02227	-0.00539
LW55SiHb1	-0.06987	0.05883	0.00862	0.01957	0.01636	0.01599
LW55SiHb2	-0.75913	-0.50468	-0.41200	-0.04877	-0.00672	0.00852
Lw55SiHl14.5	0.02319	0.01513	0.02786	0.01955	0.01929	0.00242
Lw55SiHl29	-0.40725	-0.26012	-0.22809	-0.07805	-0.08441	-0.05074
Lw55SiHb14.5	-0.35305	-0.25950	-0.18449	-0.04403	-0.03063	-0.02545
Lw55SiHb29	-0.04622	-0.02813	0.04400	0.03874	0.00420	-0.01152
LW55Si1	0.16090	0.11264	0.07961	0.01036	-0.00039	-0.00452
LW55Si2	0.05037	0.03102	0.01246	-0.00289	-0.00410	-0.00542
LW55Si14.5	0.40741	0.27877	0.26594	0.05705	0.04338	0.01276
LW55Si29	0.10371	0.07993	0.06048	0.02225	0.00662	-0.00614

จากตาราง 4.3 และ 4.4 จะนำค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ได้จากตาราง 4.1 และ 4.2 คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r_0) ที่อายุวันต่างๆ คิดตามสูตร

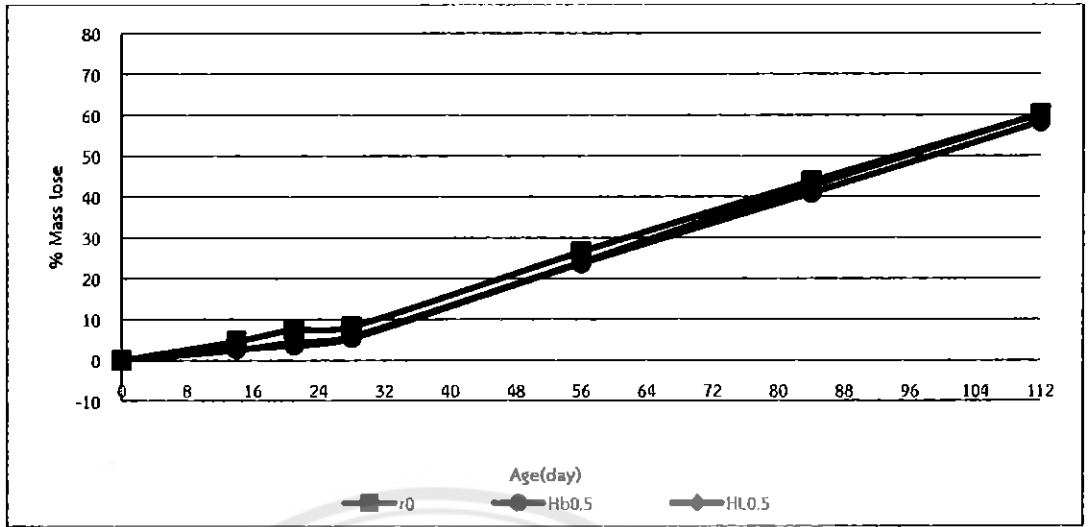
$$\frac{\% \text{ สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆ} \% - \text{ สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก}(r_0)}{\% \text{ สูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก}(r_0)}$$

โดยค่าในตารางมีค่าติดลบ เนื่องจากค่าเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าชนิดต่างๆนั้นน้อยกว่าค่าเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r_0) กล่าวคือ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกา มีความสามารถในการทนต่อการกัดกร่อนของสารละลายกรดซัลฟูริกได้ดีกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r_0) โดยจากการศึกษาได้แยกการทดสอบเป็นหัวข้อได้ดังนี้

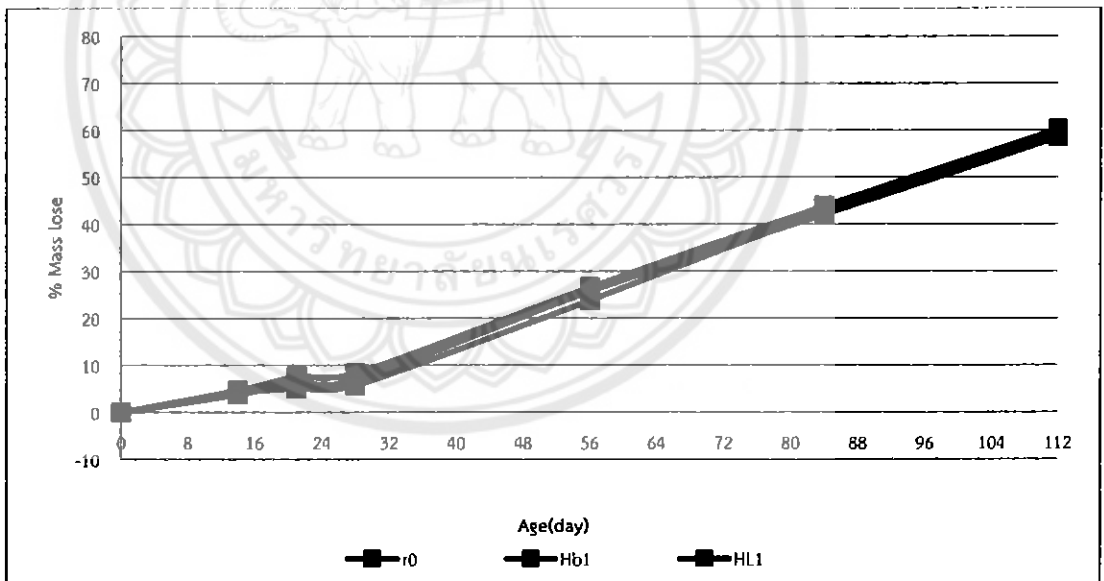
4.1.1 การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน

จากผลการทดสอบได้ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) มีการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมาก ดังรูปที่ 4.1, 4.2 , 4.3 , 4.4 , 4.5 และ รูปที่ 4.6

จากรูปที่ 4.1 และ รูปที่ 4.2 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 0.5 (Hb0.5) ,ประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 0.5 (Hl0.5) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r_0) และแสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกา ประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 1 (Hb1), ประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 1 (Hl1) และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r_0) ตามลำดับ โดยแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% ผลการทดสอบพบว่าในช่วงที่แช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ระยะเวลา 28 วันแรกจะมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ค่อนข้างช้าแต่ภายหลังจาก 28 วันแล้ว ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักจะเพิ่มเร็วขึ้นและเป็นอัตราส่วนค่อนข้างคงที่มีลักษณะคล้ายเส้นตรงและค่าการสูญเสียน้ำหนักของทุกสัดส่วนผสมมีค่าใกล้เคียงกันมาก (พิจารณาจากอายุทดสอบที่ 28 - 112 วัน)

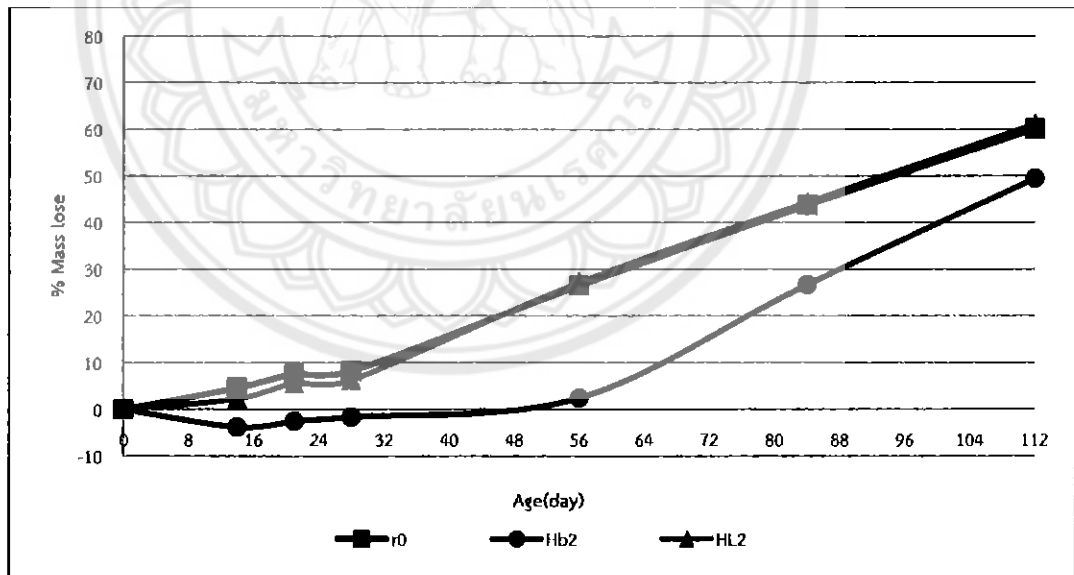

รูปที่ 4.1 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

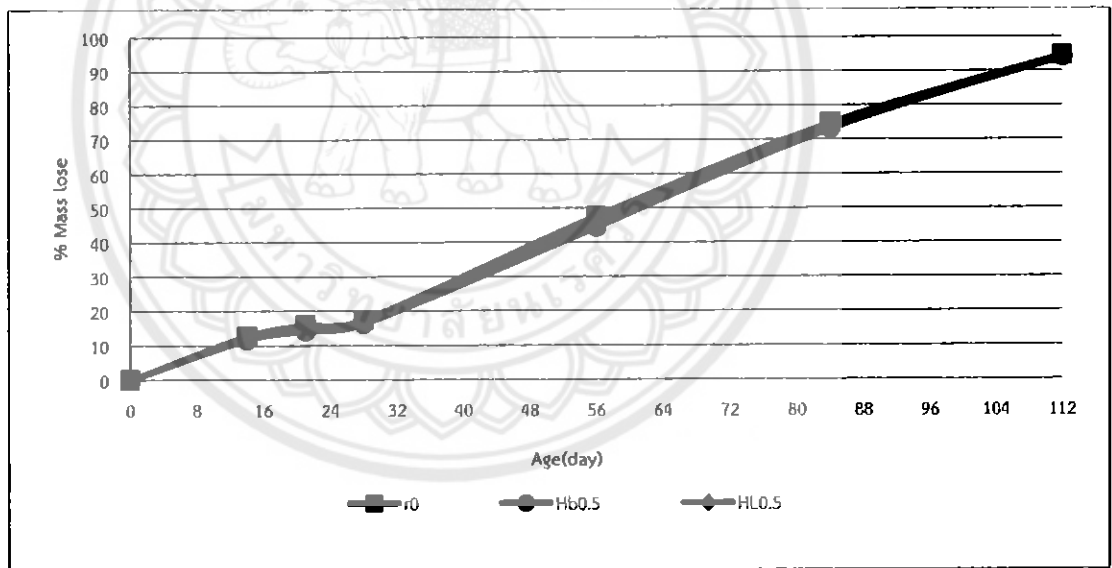
รูปที่ 4.2 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากรูปที่ 4.3 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ,ประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) และซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แฉในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% ผลการทดสอบพบว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) และซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) มีค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมาก(ตั้งแต่เริ่มทดสอบถึง 112 วัน) แต่มีกราฟเส้นหนึ่งที่แตกต่างออกไปคือ กราฟซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) โดยระยะเวลาที่แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันแรกไม่มีการสูญเสียน้ำหนัก แต่กลับมีน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นมากกว่าน้ำหนักเริ่มต้น หลังจากแช่สารละลายกรดซัลฟูริกเป็นระยะเวลา 28 วันไปแล้ว จึงเริ่มมีการสูญเสียน้ำหนักเพิ่มขึ้นจนถึงระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 56 วัน และหลังจากนั้นมีการสูญเสียน้ำหนักที่เร็วขึ้นและเป็นอัตราส่วนคงที่ (อายุทดสอบ 112 วัน) เนื่องจากผลที่ได้มีความแตกต่างกันมากระหว่างซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) และซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) โดยเปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) จึงได้ทำการทดสอบซ้ำถึงสามครั้งแต่ผลที่ได้ก็เป็นเช่นเดิม

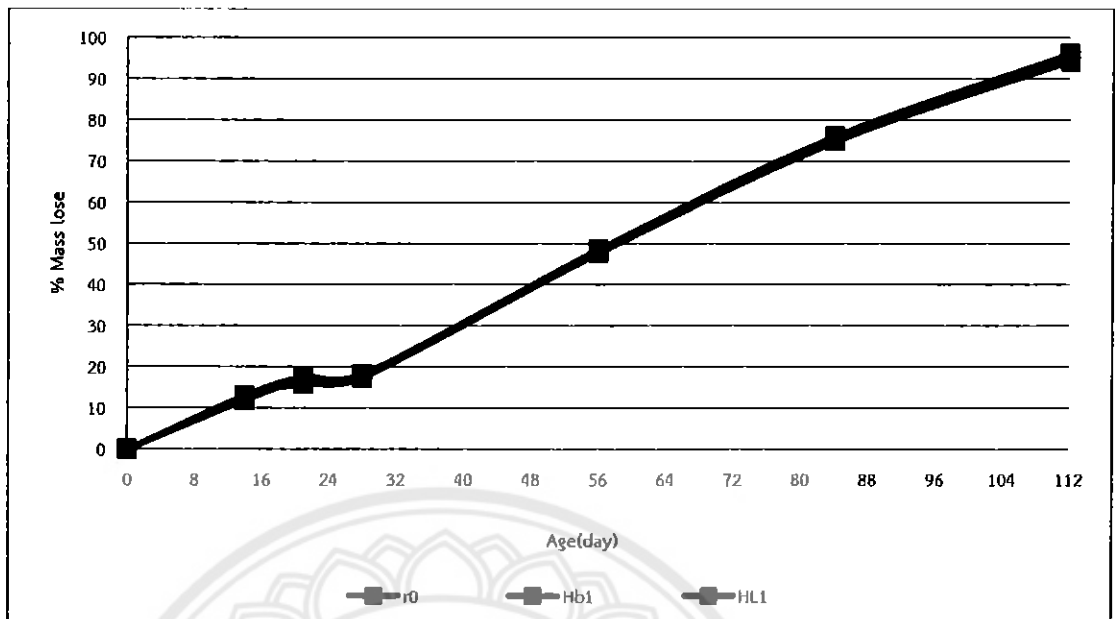

รูปที่ 4.3 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากรูปที่ 4.4 และ รูปที่ 4.5 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ตาร์ดำที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 0.5 (Hb0.5) ,ประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 0.5 (Hl0.5) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ตาร์ดำที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) และแสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ตาร์ดำที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกา ประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 1 (Hb1), ประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 1 (Hl1) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ตาร์ดำที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ตามลำดับ โดยใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5% ผลการทดสอบพบว่าในช่วงที่แช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ระยะเวลา 21 วันแรก ทุกสัดส่วนผสมมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักเพิ่มขึ้นคงที่และมีลักษณะเป็นเส้นตรงแต่ภายหลังจากที่แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่ระยะเวลา 21 วัน ค่าการสูญเสียน้ำหนักมีอัตราการสูญเสียที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดดังแสดงในรูปที่ 4.4 และ รูปที่ 4.5 จนถึงระยะเวลาที่แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันได้เริ่มมีการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นโดยมีค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมาก(ช่วงอายุทดสอบ 28 - 112 วัน) และมีแนวโน้มที่จะลดลงเรื่อยๆ

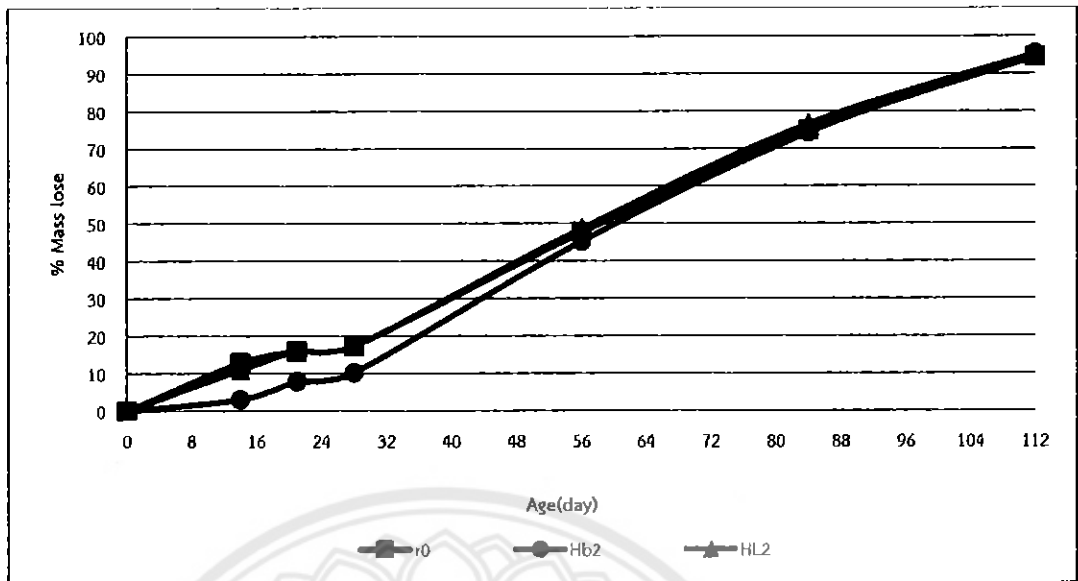

รูปที่ 4.4 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

รูปที่ 4.5 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

จากรูปที่ 4.6 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ,ประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5% ผลการทดสอบพบว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) มีค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมากตั้งแต่ระยะเวลาเริ่มแซในสารละลายกรดซัลฟูริกจนสิ้นสุดการแซที่ระยะเวลา 112 วัน ซึ่งแตกต่างจากซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ที่ช่วงระยะเวลาแซในสารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันแรกมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ค่อนข้างช้าและน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) อย่างเห็นได้ชัดเจน โดยหลังจากแซในสารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันไปแล้วมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่เร็วขึ้นและมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำร้อยละ 2 (HL2) และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ที่ระยะเวลา 112 วัน และมีแนวโน้มว่าจะลดลงเรื่อยๆ

รูปที่ 4.6 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ทดสอบในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

4.1.2 การศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา

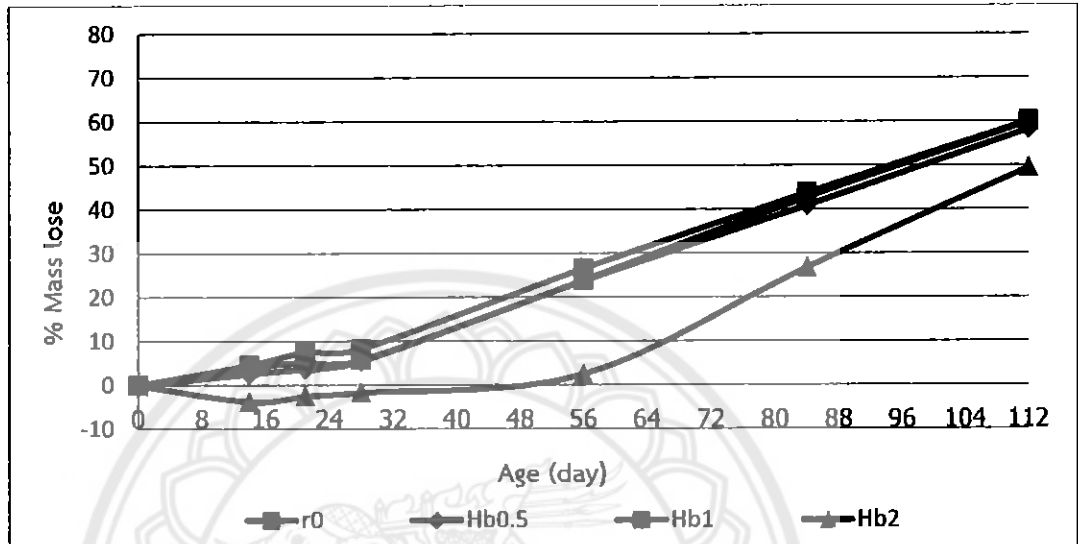
เพื่อหาปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกาที่เหมาะสม โดยการนำซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(Hb) และไม่ชอบน้ำ(HL) ในปริมาณต่างกัน แขนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5%

จากการศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา ผลปรากฏว่าค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของสัดส่วนผสมอื่นรวมทั้งของส่วนผสมหลัก(r0) มีค่าใกล้เคียงกันมาก ยกเว้นซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ดังรูปที่ 4.7

จากรูปที่ 4.7 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานที่แขนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% ของซีเมนต์มอร์ต้าแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ร้อยละ 0.5,1,2 และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ผลการทดสอบปรากฏว่าค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ร้อยละต่างๆ และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) มีค่าใกล้เคียงกันมาก ยกเว้น ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ร้อยละ 2 (Hb2) มีค่าสูญเสียน้ำหนักแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่เริ่มแขนในสารละลายกรดซัลฟูริก โดยจากรูปที่ 4.7 นั้น ซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb2) มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าและน้อยกว่าส่วนผสมอื่นอย่างมากในช่วงเริ่มถึงอายุทดสอบที่ 56 วัน แต่หลังจากนั้นค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักก็มีค่าเพิ่มเร็วขึ้นค่อนข้างคงที่คล้ายเส้นตรง แต่ก็ยังน้อยกว่าสัดส่วนผสมอื่นอย่างเห็นได้ชัด(ช่วงอายุทดสอบ 56 - 112 วัน) ดังนั้นซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) มี

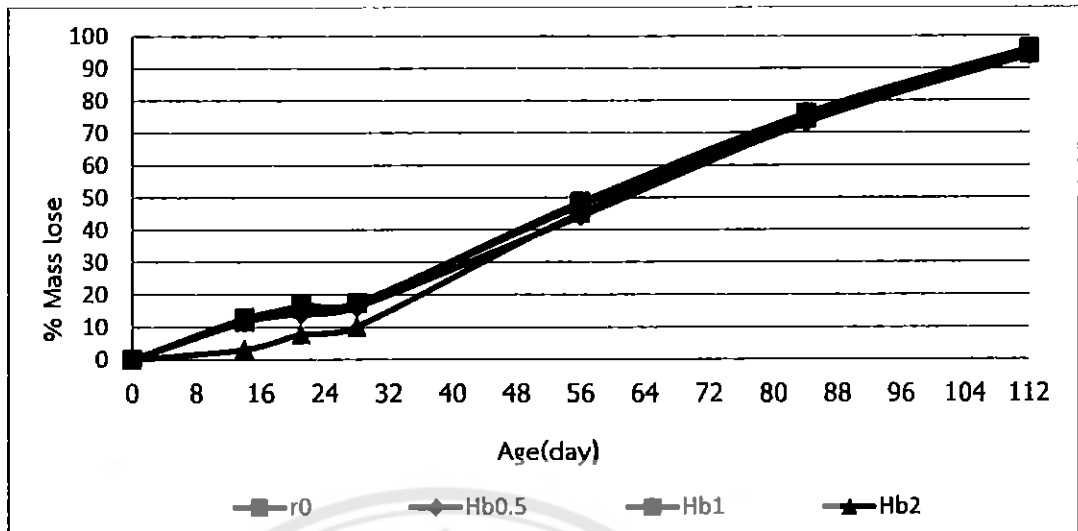

ความสามารถต้านทานกรดได้ดีที่สุด(อายุทดสอบ 112 วัน Hb2 = 49.504 กรัม ส่วน r0 , Hb0.5 , Hb1 = 60.156 , 58.324 และ 60.016 กรัม ตามลำดับ)

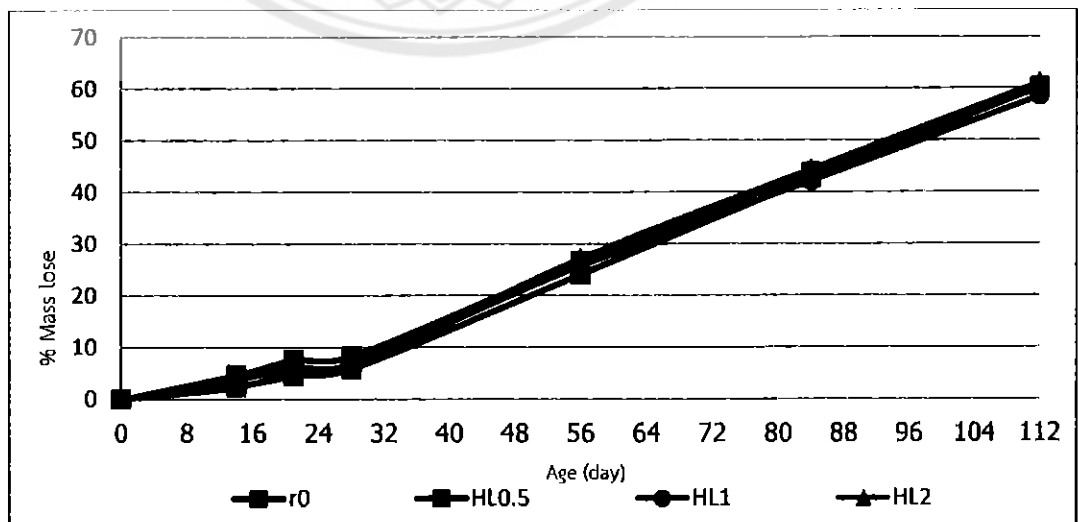
รูปที่ 4.7 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ร้อยละ 0.5,1 และ 2 ทดสอบแซ้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากรูปที่ 4.8 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา ทดสอบแซ้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 % ของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ร้อยละ 0.5,1,2 และ ซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r0) ผลปรากฏว่า ในช่วง 28 วันแรกซีเมนต์มอร์ต้าทุกสัดส่วนรวมทั้งส่วนผสมหลัก(r0) มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าและมีแนวโน้มลดลง ยกเว้นซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ที่มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าและน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด(อายุทดสอบที่ 28 วัน Hb2 = 95.338 กรัม r0 , Hb0.5 , Hb1 = 94.533 , 94.023 และ 96.045 กรัม ตามลำดับ) แต่หลังจากนั้น ค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) มีค่าเพิ่มเร็วขึ้นจนมีค่าใกล้เคียงกับสัดส่วนผสมอื่นๆ รวมทั้งส่วนผสมหลัก(r0) และมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ (ที่อายุทดสอบ 28 - 112 วัน)

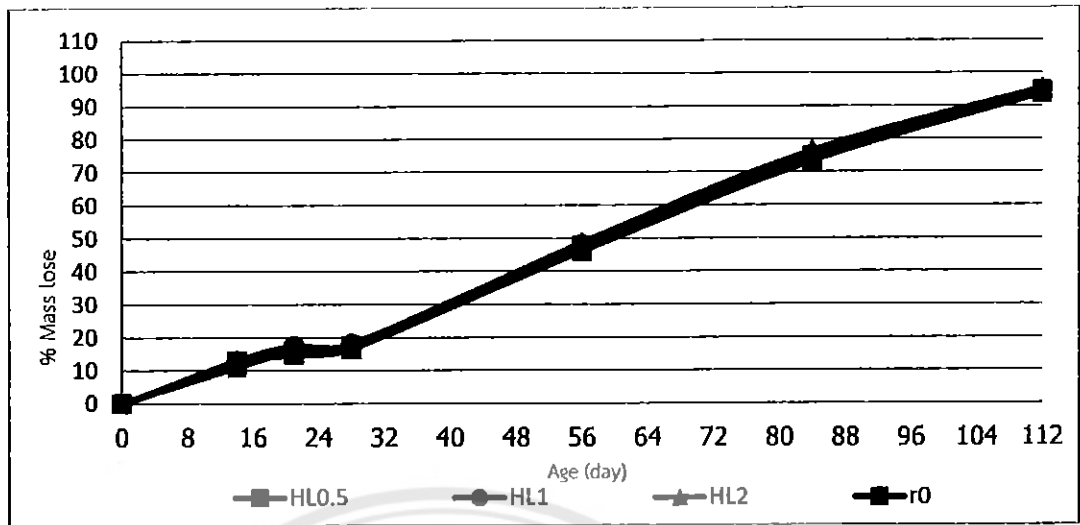

รูปที่ 4.8 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ร้อยละ 0.5,1 และ 2 ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

จากรูปที่ 4.9 และ 4.10 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกา ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 % และ 5% ตามลำดับ ของซีเมนต์มอร์ต้าที่ แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HL) ร้อยละ 0.5,1,2 และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r0) ผลปรากฏว่าค่าการสูญเสียน้ำหนักซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิว ชอบน้ำ(HL) ร้อยละ 0.5,1,2 และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r0) ของรูปที่ 4.9 และ รูปที่ 4.10 มีค่าใกล้เคียงกันมากโดยช่วงอายุทดสอบที่ 28 วันแรก จะมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้า แต่ หลังจากนั้นค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักก็เพิ่มขึ้นลักษณะคล้ายเส้นตรง(อายุทดสอบที่ 28 - 112 วัน ของรูปที่ 4.9) และค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีแนวโน้มจะลดลง(อายุทดสอบที่ 28 - 112 วันของรูป ที่ 4.10)

รูปที่ 4.9 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HL) ร้อยละ 0.5,1 และ 2 ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

รูปที่ 4.10 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HI) ร้อยละ 0.5,1 และ 2 ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

4.1.3 การศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน

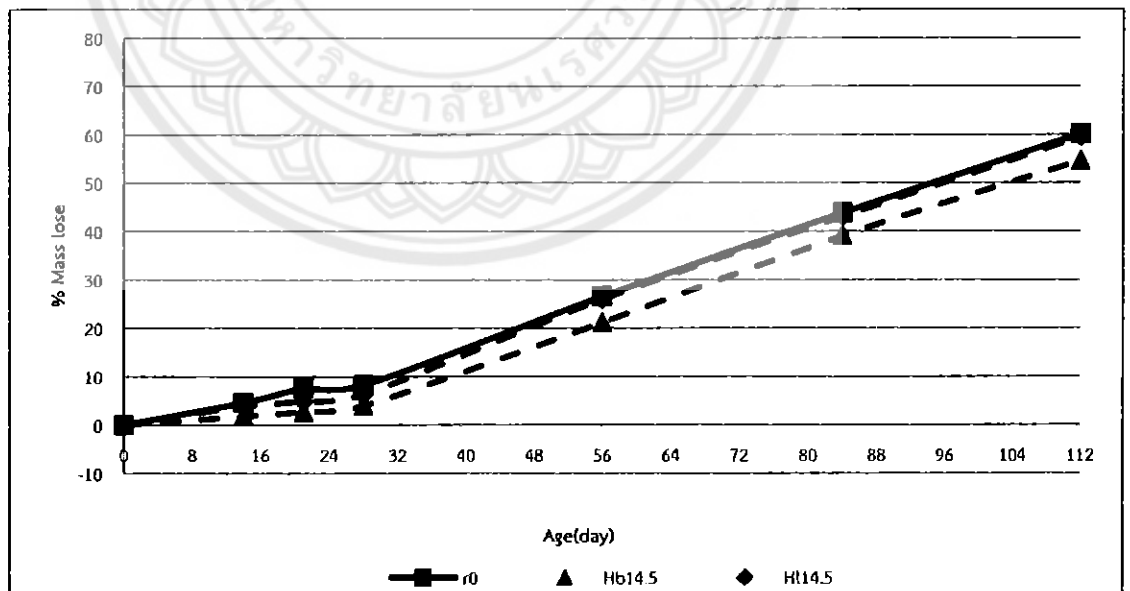
การศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันนี้เพื่อต้องการที่จะทราบผลการทดสอบว่า หากมีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันแล้ว จะช่วยเพิ่มคุณสมบัติให้กับซีเมนต์มอร์ต้าในการต้านทานกรดหรือไม่ โดยมีการเตรียมนาโนซิลิกาทั้งหมด 2 แบบ คือแบบผสมเปียกและแบบผสมแห้ง ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.2 ขั้นตอนการเตรียมตัวอย่าง แบบผสมเปียก ผสมแห้ง และการเตรียมตัวอย่างไมโครซิลิกา ทั้งนี้จึงได้มีการเปรียบเทียบกันระหว่างแบบผสมเปียกและแบบผสมแห้ง คือ ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกา 2 ชนิดคือ นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) ,นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (HI) ในปริมาณ 14.5 , 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (แบบผสมเปียก) และในปริมาณร้อยละ 0-2 ของปูนซีเมนต์(แบบผสมแห้ง) โดยนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก(r0) ซึ่งส่วนผสมทั้งหมดใช้อัตราส่วนผสมน้ำต่อวัสดุผสม $w/b = 0.55$ และได้ทำการทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นเท่ากับ 3% และ 5% ในระยะเวลา 7,14,28,56,84 และ 112 วัน ตามลำดับ

โดยในหัวข้อนี้จะไม่แสดงผลการทดสอบในการเตรียมนาโนซิลิกาแบบผสมแห้ง เนื่องจากได้มีการแสดงผลไว้แล้วในหัวข้อที่ 4.1.1 การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน และหัวข้อที่ 4.1.2 การศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา แต่จะแสดงผลการทดสอบเฉพาะการเตรียมนาโนซิลิกาแบบผสมเปียก

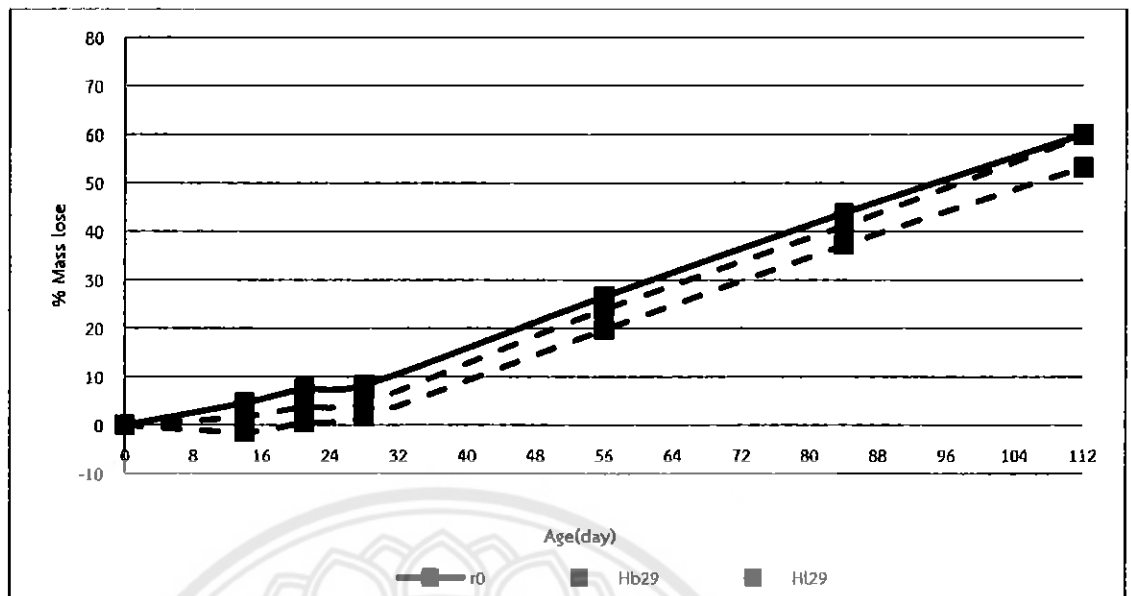
4.1.3.1 การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน (แบบผสมเปียก)

จากการศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน (แบบผสมเปียก) ระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) และมีผลการทดสอบดังแสดงในรูปที่ 4.11 , 4.12 , 4.13 และรูปที่ 4.14

จากรูปที่ 4.11 และรูปที่ 4.12 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) , ประเภทที่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hl14.5) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) และแสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) , ประเภทที่ชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hl29) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ตามลำดับโดยแก้ไขในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% ผลการทดสอบพบว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) และซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) มีการสูญเสียน้ำหนักน้อยกว่าอัตราส่วนผสมอื่นที่ระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 112 วัน และมีการสูญเสียน้ำหนักที่มีลักษณะเป็นอัตราส่วนที่คงที่ คล้ายเส้นตรง

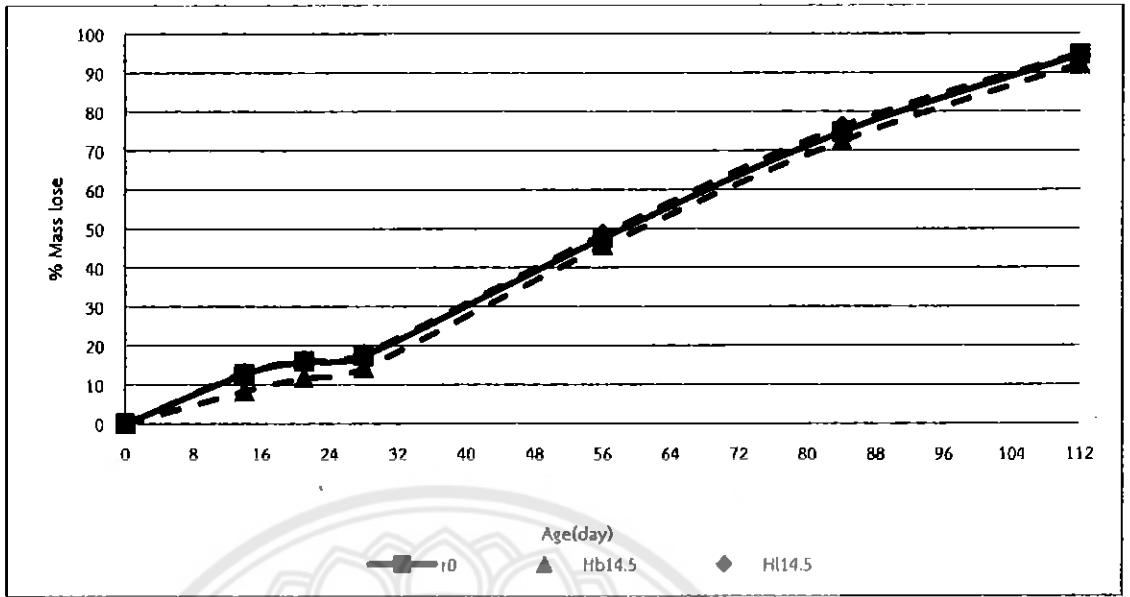

รูปที่ 4.11 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน(แบบผสมเปียก) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

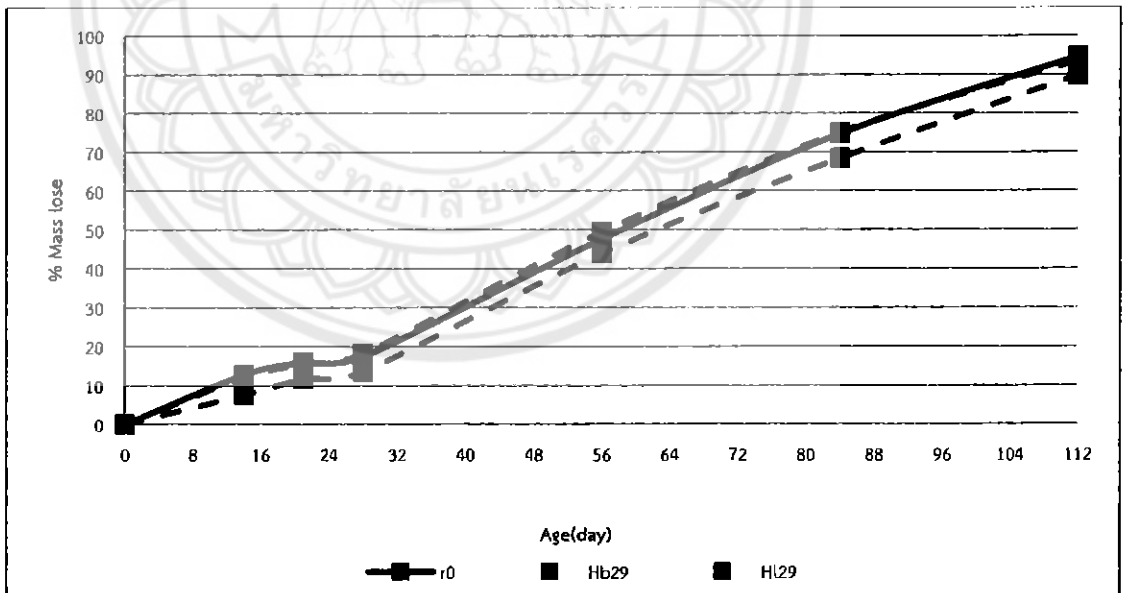

รูปที่ 4.12 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน(แบบผสมเป็ยก) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากรูปที่ 4.13 และรูปที่ 4.14 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) ,ประเภทที่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (HL14.5) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) และแสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) ,ประเภทที่ชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (HL29) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ตามลำดับโดยแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5% ผลการทดสอบพบว่าค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักในช่วงระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันแรกมีการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นและลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน และหลังจาก 28 ค่าการสูญเสียน้ำหนักมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มเร็วขึ้นและมีค่าใกล้เคียงกันมากที่ระยะเวลา 112 วัน และมีแนวโน้มที่อัตราการสูญเสียน้ำหนักจะลดลงเรื่อยๆดังที่แสดงไว้ในรูปที่ 4.13 และรูปที่ 4.14 ตามลำดับ

รูปที่ 4.13 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน(แบบผสมเปียก) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

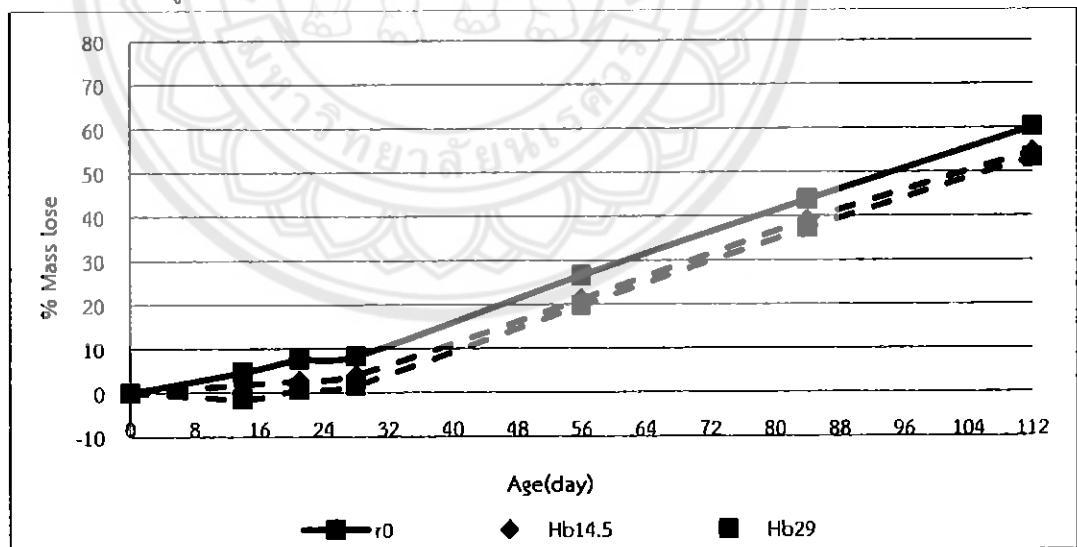

รูปที่ 4.14 กราฟเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน(แบบผสมเปียก) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

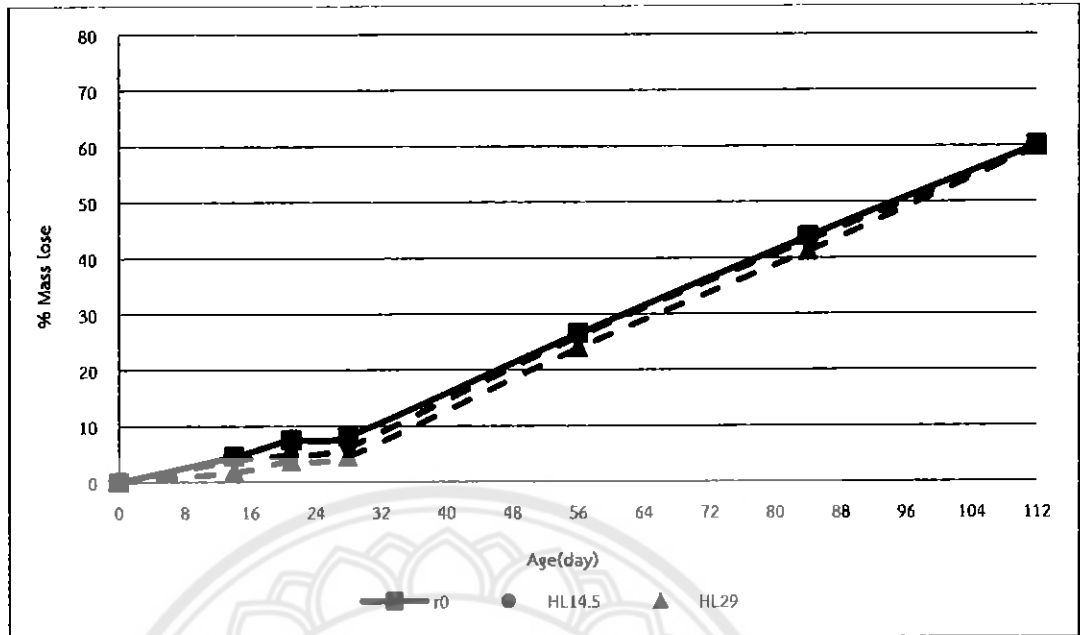
4.1.3.2 การศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา(แบบผสมเปียก)

จากการศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้งานนาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน (แบบผสมเปียก) ระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) และมีผลการทดสอบดังแสดงในรูปที่ 4.15 และรูปที่ 4.16

จากรูปที่ 4.15 และรูปที่ 4.16 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้งานนาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) และ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) และแสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้งานนาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hl14.5) และ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hl29) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ตามลำดับ โดยแก้ไขในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% ผลการทดสอบพบว่า ในช่วง 28 วันแรก ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีค่าเพิ่มขึ้นที่ช้า หลังจากนั้นค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักจะมีค่าเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนค่อนข้างคงที่คล้ายเส้นตรง(ช่วงอายุทดสอบ 28 - 112 วัน) และมีค่าใกล้เคียงกัน(รูปที่ 4.16) แต่ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) และ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) มีค่าน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) อย่างเห็นได้ชัด(รูปที่ 4.15)

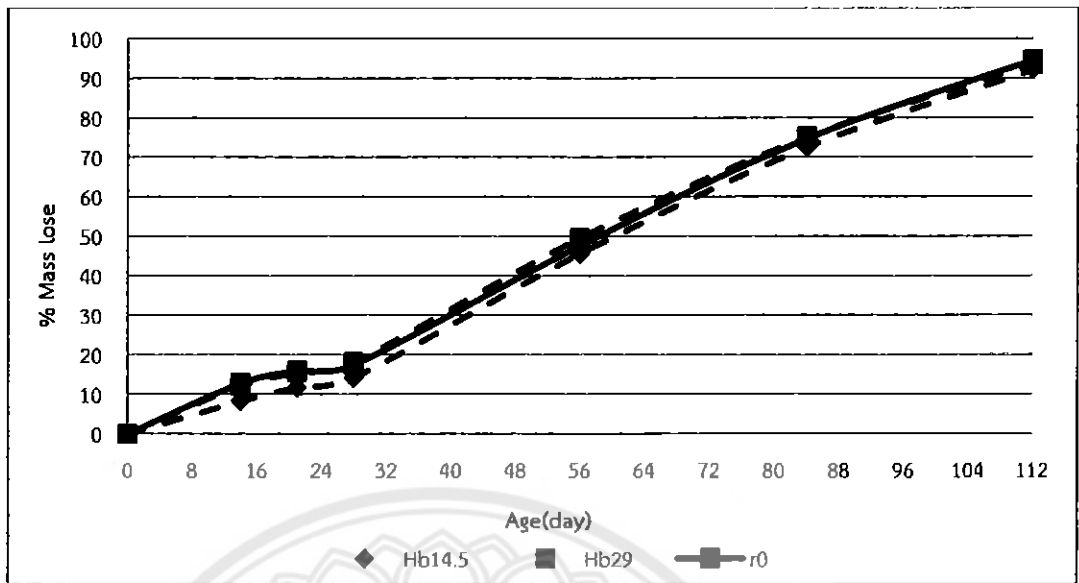
รูปที่ 4.15 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) (แบบผสมเปียก) ทดสอบแก้ไขในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

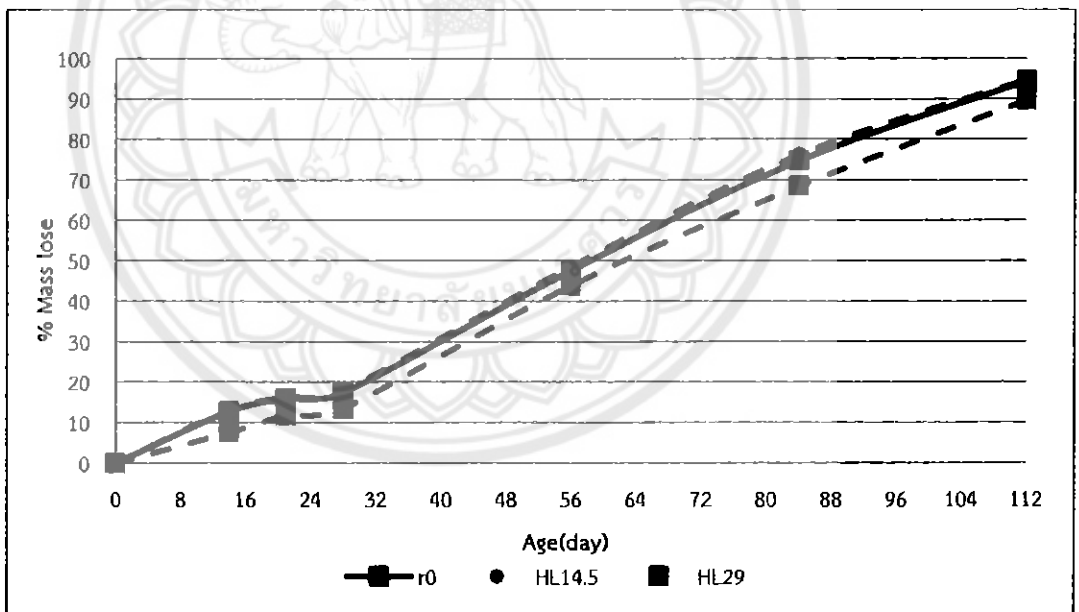
รูปที่ 4.16 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HI) (แบบผสมเปียก) ทดสอบในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากรูปที่ 4.17 และรูปที่ 4.18 แสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) และ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) และแสดงค่าสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (HL14.5) และ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (HL29) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ตามลำดับ โดยแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5% ผลการทดสอบปรากฏว่าในช่วง 28 วันแรกของการแช่ซีเมนต์มอร์ต้าทุกสัดส่วนผสมในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5% นั้นมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าแต่หลังจากนั้นค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดซึ่งมีค่าสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันและมีแนวโน้มลดลงเมื่อผ่านอายุทดสอบที่ 112 วัน

รูปที่ 4.17 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) (แบบผสมเปียก) ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

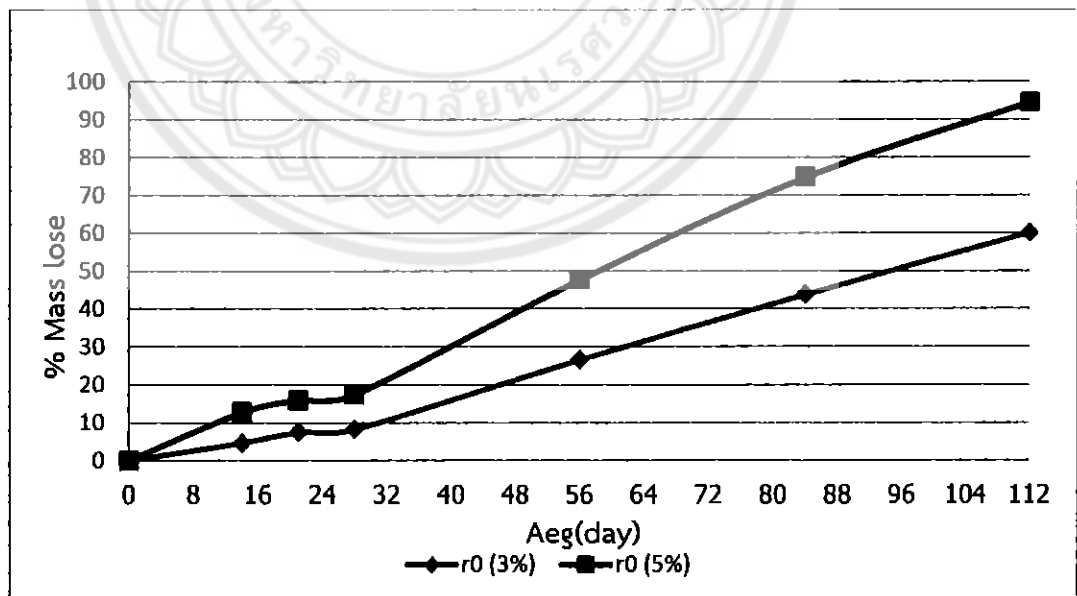

รูปที่ 4.18 กราฟเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HI) (แบบผสมเปียก) ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

4.1.4 การศึกษาและเปรียบเทียบความเข้มข้นของสารละลายกรดซัลฟูริก

เพื่อเปรียบเทียบความเข้มข้นของสารละลายกรดซัลฟูริกต่อการกัดกร่อนซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) จากผลการทดสอบได้ค่าดังต่อไปนี้

จากรูปที่ 4.17 แสดงค่าการสูญเสียน้ำหนักเปรียบเทียบความเข้มข้นสารละลายกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แชนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5% ตามลำดับ ผลการทดสอบพบว่าตั้งแต่วันที่ทำการทดสอบมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าและมีแนวโน้มจะลดลงเมื่ออายุ 24 วัน แต่ภายหลังจาก 24 วัน ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนัก(ที่อายุทดสอบ 28 - 112 วันของสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5%)จะเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนค่อนข้างคงที่ลักษณะคล้ายเส้นตรง และค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีแนวโน้มลดลง ซึ่งค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่อายุทดสอบ 112 วันของสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% = 60.156 และ 5% = 94.533 กรัม ตามลำดับ โดยซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แชนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% มีความต้านทานกรดได้ดีที่สุด(อายุทดสอบที่ 112 วัน มีค่าการสูญเสียน้ำหนักน้อยที่สุด) เพราะซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แชนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% ถูกแชนในสารละลายกรดซัลฟูริกที่รุนแรงน้อยกว่า ซึ่งกรดสามารถกัดกร่อนได้ไม่มากนัก ทำให้ค่าการสูญเสียน้ำหนักสะสมจึงน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แชนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5%

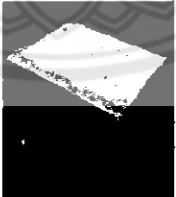
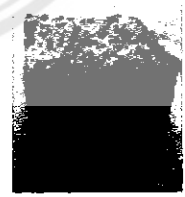

รูป 4.19 กราฟเปรียบเทียบความเข้มข้นสารละลายกรดซัลฟูริกของซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบแชนในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5%

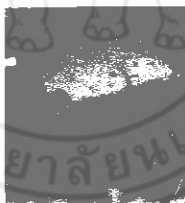

4.2 ตัวอย่างรูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าที่ถูกกัดกร่อนโดยสารละลายกรดซัลฟูริก

จากตารางที่ 4.5 และ 4.6 จะแสดงถึงรูปก่อนตัวอย่างซีเมนต์มอร์ต้าที่ทดสอบโดยการแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5% ที่อายุวันทดสอบ 0 , 28 และ 112 วันตามลำดับของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาในสัดส่วนผสมต่างๆ และซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) เพื่อเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของซีเมนต์มอร์ต้าที่แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5% ในอายุวันทดสอบต่างๆ ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพลักษณะการถูกกัดกร่อนเป็นแบบใด หรือกัดกร่อนมากน้อยเพียงใด จากการปฏิบัติงาน ได้รูปเปรียบเทียบดังนี้

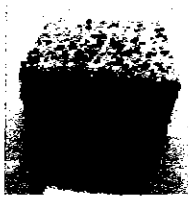

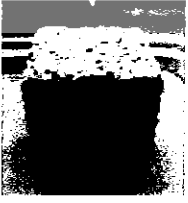

ตารางที่ 4.5 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

Mix NO.	Name	Age (day)		
		0	28	112
	LW55r0			
1	LW55SiH0.5			
2	LW55SiH1			
3	LW55SiH2			

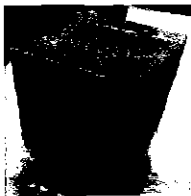
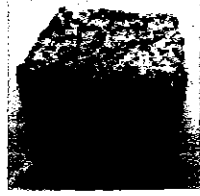

ตารางที่ 4.5 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 % (ต่อ)

Mix NO.	Name	Age (day)		
		0	28	112
	LW55r0			
4	LW55SiHb0.5			
5	LW55SiHb1			
6	LW55SiHb2			

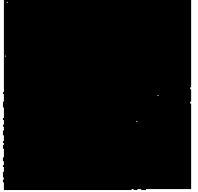
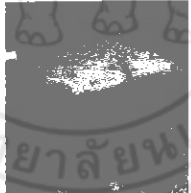

ตารางที่ 4.5 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 % (ต่อ)

Mix NO.	Name	Age (day)		
		0	28	112
	LW55r0			
7	LW55SiH14.5 g/l			
8	LW55SiH29 g/l			
	LW55r0			
9	LW55SiHb14.5 g/l			
10	LW55SiHb29 g/l			

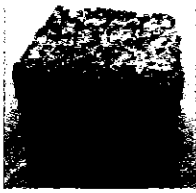

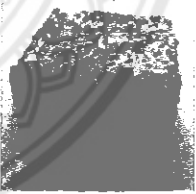
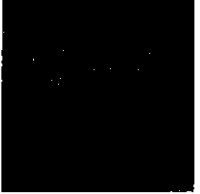

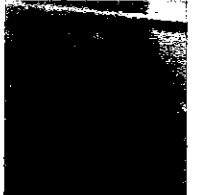

ตารางที่ 4.6 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

Mix NO.	Name	Age (day)		
		0	28	112
	LW55r0			
1	LW55SiH0.5			
2	LW55SiH1			
3	LW55SiH2			

ตารางที่ 4.6 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 % (ต่อ)

Mix NO.	Name	Age (day)		
		0	28	112
	LW55r0			
4	LW55SiHb0.5			
5	LW55SiHb1			
6	LW55SiHb2			

ตารางที่ 4.6 รูปเปรียบเทียบซีเมนต์มอร์ต้าประเภทพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ทดสอบในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 % (ต่อ)

Mix NO.	Name	Age (day)		
		0	28	112
	LW55r0			
7	LW55SiHI14.5 g/l			
8	LW55SiHI29 g/l			
	LW55r0			
9	LW55SiHb14.5 g/l			
10	LW55SiHb29 g/l			

4.3 ข้อเสนอแนะในการเลือกใช้งานนาโนซิลิกา

ในการศึกษาเพื่อหาความสามารถในการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นที่ 3% และ 5% ของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาพื้นผิวชอบน้ำและไม่ชอบน้ำ โดยแบ่งการพิจารณาตามปัจจัยที่ศึกษาอยู่ 4 ปัจจัย คือ การเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน การเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา การเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบความเข้มข้นของสารละลายกรดซัลฟูริก ซึ่งจะมีข้อเสนอแนะในการเลือกใช้งานที่เหมาะสมตามปัจจัยการศึกษาข้างต้น ดังนี้

4.3.1 การเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน

ในการศึกษาและเปรียบเทียบการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) กับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ซึ่งจากผลการทดสอบได้ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาที่สัดส่วนผสมต่างๆ จะมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งไม่ต่างจากซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) มากเท่าใดนัก แต่ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ที่มีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่แตกต่างและน้อยกว่าสัดส่วนผสมอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด

ดังนั้น ผู้ที่สนใจในการใช้งานซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน จึงควรเลือกใช้นาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) ที่สัดส่วนผสมร้อยละ 2 (Hb2)

4.3.2 การเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้งานนาโนซิลิกา

จากผลการทดลองการเปรียบเทียบผลของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) ที่สัดส่วนผสมต่างกัน เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) พบว่าค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของสัดส่วนผสมทั้งหมดที่ใช้ในการทดลองนี้มีค่าใกล้เคียงกันมาก ยกเว้นซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ที่มีค่าสูญเสียน้ำหนักแตกต่างจากสัดส่วนผสมอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่เริ่มแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริก โดยมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้ามากในช่วงเริ่มถึงอายุทดสอบที่ 56 วัน แต่หลังจากนั้นจะมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักเพิ่มเร็วขึ้นและค่อนข้างคงที่

ดังนั้น ผู้ที่สนใจในการใช้งานซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาในปริมาณที่แตกต่างกัน จึงควรเลือกใช้ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2)

4.3.3 การเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน

เนื่องจากการทดลองมีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันเพื่อทำการเปรียบเทียบผลของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) ว่าผลของวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันนั้นจะมีผลที่ช่วยเพิ่มคุณสมบัติให้กับซีเมนต์มอร์ต้าในการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริกหรือไม่ โดยมีการเตรียมนาโนซิลิกาที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 2 แบบ คือแบบผสมเปียกและแบบผสมแห้ง สำหรับซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาทั้ง 2 ประเภทในปริมาณ 14.5 , 29 มิลลิกรัมต่อลิตร(แบบผสมเปียก) และในปริมาณร้อยละ 0-2 ของปูนซีเมนต์(แบบผสมแห้ง) เปรียบเทียบกับซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) โดยส่วนผสมทั้งหมดใช้อัตราส่วนผสมน้ำต่อวัสดุผสม $w/b = 0.55$ จากการทดลองพบว่าการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันทั้ง 2 แบบ คือแบบผสมเปียกและแบบผสมแห้ง ของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่บางส่วนด้วยนาโนซิลิกาทั้ง 2 ประเภท มีรูปแบบการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมาก นั้นหมายถึงการเตรียมนาโนซิลิกาทั้ง 2 แบบ คือแบบผสมเปียกและแบบผสมแห้ง ไม่สามารถเพิ่มคุณสมบัติให้กับซีเมนต์มอร์ต้าในการต้านทานสารละลายกรดซัลฟูริกได้ เนื่องจากการเตรียมนาโนซิลิกาทั้ง 2 แบบ ให้ผลการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผู้ที่สนใจในการใช้งานซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาโดยใช้วิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน สามารถเลือกใช้วิธีการเตรียมนาโนซิลิกาแบบใดก็ได้ แต่การเตรียมแบบผสมเปียกจะมีขั้นตอนที่ยุงยากกว่าแบบผสมแห้ง

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

5.1.1 การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาและเปรียบเทียบการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน ระหว่างซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ (Hb) และนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ (Hl) ได้ผลการทดลองดังนี้

5.1.1.1 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) และประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(Hl)

แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากผลการทดสอบพบว่า ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีค่าใกล้เคียงกันมาก (พิจารณาจากอายุทดสอบที่ 112 วัน) เมื่อเทียบกับกรณีที่มีซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) และมีพฤติกรรมที่เกือบเหมือนกันหมดในปริมาณที่ใส่นาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน ยกเว้นซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ที่มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับสัดส่วนผสมอื่นอย่างเห็นได้ชัด

แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

จากผลการทดสอบพบว่าค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีค่าใกล้เคียงกันมาก (พิจารณาจากอายุทดสอบที่ 112 วัน) เมื่อเทียบกับกรณีที่มีซีเมนต์มอร์ต้าที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) แต่มีพฤติกรรมที่ต่างกัน ปริมาณที่ใส่นาโนซิลิกาที่ร้อยละ 2 (Hb2 และ Hl2) เนื่องจากช่วงเริ่มแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกของ Hb2 มีการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยกว่าสัดส่วนผสมอื่นในระยะเวลาที่ 56 วันแรกและหลังจากนั้นมีการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันในระยะเวลา 112 วัน

5.1.2 การศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้นาโนซิลิกา

5.1.2.1 ซีเมนต์มอร์ต้าที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb)

แช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากผลการทดสอบพบค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ในปริมาณที่ต่างกันมีค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมาก ยกเว้นซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) ซึ่งมีค่าการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยกว่าปริมาณการใส่นาโนซิลิกาในปริมาณอื่นที่เห็นได้อย่างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มทำการแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกจนวันสิ้นสุดการแช่ที่ 112 วัน ดังนั้นซีเมนต์มอร์ต้าที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำร้อยละ 2 (Hb2) มีความสามารถต้านทานกรดได้ดีที่สุด(อายุทดสอบ112 วัน)

แซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

จากผลการทดสอบพบว่าค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำ(Hb) ในช่วงระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันแรก มีการสูญเสียน้ำหนักที่ค่อนข้างช้าและมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวไม่ชอบน้ำที่ร้อยละ 2 (Hb2) ที่มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยกว่าปริมาณการใส่นาโนซิลิกาที่ปริมาณอื่น และหลังจาก 28 วันแล้วอัตราการสูญเสียน้ำหนักก็เพิ่มขึ้นจนใกล้เคียงกับปริมาณการใส่นาโนซิลิกาปริมาณอื่นๆที่ระยะเวลา 112 วันและมีผลต่อการต้านทานกรดในช่วง 28 วันแรก เท่านั้น

5.1.2.2 ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HI)

แซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 % และ 5%

จากผลการทดสอบพบว่าค่าการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HI) ทั้งความเข้มข้น 3% และ 5% ในช่วงระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันแรก มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ค่อนข้างช้าไม่คงที่และมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดโดยภายหลัง 28 วันมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นและใกล้เคียงกันมากที่ระยะเวลา 112 วัน แต่ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวชอบน้ำ(HI) ที่ความเข้มข้น 5% มีแนวโน้มของอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ลดลงเรื่อยๆ

5.1.3 การศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันนี้ เพื่อต้องการศึกษาผลที่ได้จากการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกันและการใช้นาโนซิลิกาในปริมาณที่ต่างกัน ดังนั้นจึงมีผลสรุปเกี่ยวกับหัวข้อ 5.1.1 และ 5.1.2 ซ้ำอีกครั้งในเรื่องของการเตรียมนาโนซิลิกาแบบผสมเปียกและแบบผสมแห้ง

5.1.3.1 การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน

5.1.3.1.1 แบบผสมเปียก

ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากผลการทดสอบพบว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) และซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) มีการสูญเสียน้ำหนักน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวอื่นที่ระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 112 วัน และมีการสูญเสียน้ำหนักที่มีลักษณะเป็นอัตราส่วนที่คงที่ คล้ายเส้นตรง ดังนั้นในการเตรียมส่วนผสมแบบเปียกที่แซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 % Hb14.5 และ Hb29 ช่วยต้านทานกรดได้ดีกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทพื้นผิวอื่น

ทดสอบแซในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

จากผลการทดสอบพบว่าค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักในช่วงระยะเวลาในการแช่สารละลายกรดซัลฟูริกที่ 28 วันแรกมีการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นและลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน และหลังจาก 28 ค่าการสูญเสียน้ำหนักมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มเร็วขึ้นและมีค่าใกล้เคียงกันมากที่ระยะเวลา

112 วัน และมีแนวโน้มที่อัตราการสูญเสียน้ำหนักจะลดลงเรื่อยๆ ดังนั้นในการเตรียมส่วนผสมแบบเปียกที่ใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 % ไม่มีความแตกต่างกันเลยกับซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0)

5.1.3.1.1 แบบผสมแห้ง

ผลสรุปของการศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันโดยการศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน(แบบผสมแห้ง)ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 5.1.1

5.1.3.2 การศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้นาโนซิลิกา

5.1.3.2.1 แบบผสมเปียก

ทดสอบใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 %

จากผลการทดสอบพบว่า ในช่วง 28 วันแรก ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำทุกปริมาณการใส่นาโนซิลิกาที่แตกต่างกันมีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ หลังจากนั้นค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักจะมีค่าเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนค่อนข้างคงที่คล้ายเส้นตรงและมีค่าใกล้เคียงกันมาก(ช่วงอายุทดสอบ 28 - 112 วัน) แต่ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักของซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำ 14.5 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb14.5) และ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hb29) มีค่าน้อยกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) อย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นในการเตรียมส่วนผสมแบบเปียกโดยการศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณการใช้นาโนซิลิกาที่ใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% Hb14.5 และ Hb29 ช่วยต้านทานกรดได้ดีกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0)

ทดสอบใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5 %

ผลการทดสอบปรากฏว่าในช่วง 28 วันแรกของการแช่ซีเมนต์มอร์ตาร์เกือบทุกสัดส่วนผสมในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 5% นั้นมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าในระยะเริ่มต้นแต่หลังจากนั้นค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดซึ่งมีค่าสูญเสียน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันและมีแนวโน้มลดลงเมื่อผ่านอายุทดสอบที่ 112 วัน แต่ซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำ 29 มิลลิกรัมต่อลิตร (Hl29) ที่มีอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยกว่าซีเมนต์มอร์ตาร์ที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทชอบน้ำในปริมาณอื่นๆ ดังนั้น Hl29 สามารถช่วยต้านทานกรดได้

5.1.3.2.1 แบบผสมแห้ง

ผลสรุปของการศึกษาและเปรียบเทียบวิธีการเตรียมนาโนซิลิกาที่แตกต่างกันโดยการศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้นาโนซิลิกาที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน(แบบผสมแห้ง)ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 5.1.2

5.1.4 การศึกษาและเปรียบเทียบความเข้มข้นของสารละลายกรดซัลฟูริก

ทดสอบใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3 % และ 5%

จากผลการทดสอบพบว่าตั้งแต่วันที่ทำการทดสอบมีค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักที่ช้าและมีแนวโน้มจะลดลงเมื่ออายุ 24 วัน แต่ภายหลังจาก 24 วัน ค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนัก(ที่อายุทดสอบ 28 - 112 วันของสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% และ 5%)จะเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนค่อนข้างคงที่ลักษณะคล้ายเส้นตรง โดยซีเมนต์มอร์ตาร์ที่เป็นส่วนผสมหลัก (r0) ใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้น 3% มีความต้านทานกรดได้มากกว่าใช้ในสารละลายกรดซัลฟูริกความ

เข้มข้น 5% (อายุทดสอบที่ 112) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ซีเมนต์มอร์ต้าที่ไม่มีการแทนที่ด้วยนาโนซิลิกา (r0) เมื่อสัมผัสกับสารละลายกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้นน้อย ความสามารถด้านทานการสูญเสีย น้ำหนักเนื่องจากกรดก็มากด้วย

จากการทดสอบพบว่าซีเมนต์มอร์ต้าที่มีส่วนผสมของนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำและประเภทชอบน้ำ ที่อัตราส่วนน้ำต่อวัสดุประสาน (w/b)เท่ากับ 0.55 การผสมนาโนซิลิกาประเภทไม่ชอบน้ำโดยวิธีการผสมแบบแห้งมีแนวโน้มในการลดค่าการสูญเสีย น้ำหนักของแท่งทดสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทดสอบในสารละลายกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ 3

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. ในการผสมนาโนซิลิกาที่มีการปรับปรุงพื้นผิวแบบไม่ชอบน้ำ ในขั้นตอนการเตรียมส่วนผสมทำได้ค่อนข้างยากเนื่องจากนาโนซิลิกามีการแยกตัวออกจากน้ำ จึงต้องใช้เวลานานเพื่อที่จะทำให้น้ำและนาโนซิลิกาไม่แยกออกจากกันโดยใช้เทคนิคพิเศษ
2. ควรมีการศึกษาผลของการต้านทานกรดโดยใช้วัสดุในโครงการนี้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคอนกรีตต่อไป
3. ความรุนแรงในการกัดกร่อนจะขึ้นอยู่กับค่า pH ถ้ามีค่าต่ำมาก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง pH < 3 เราต้องใช้ วัสดุมาเคลือบผิว (Protective layer) ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- [1] บทความ เกี่ยวกับคอนกรีต. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน ,2556 จาก
<http://th.wikipedia.org/wiki/คอนกรีต>
- [2] นันธวัฒน์ เบอะเทพ. (2556). อิทธิพลของนาโนซิลิกาประเภทที่ชอบน้ำ และที่ไม่ชอบน้ำต่อ
ระยะเวลาการก่อตัวของซีเมนต์เพสต์ กำลังรับแรงอัดและการต้านทานกรดของซีเมนต์
มอร์ต้า. วิทยานิพนธ์ วศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- [3] บทความ เกี่ยวกับซิลิกาฟูม. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน ,2556 จาก
<http://www.thaitca.or.th/images/journal/journal1/journal1-2.pdf>
- [4] บทความ เกี่ยวกับนาโนซิลิกา. สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน ,2556 จาก
http://www.alibaba.com/product-detail/Silica-flour-sio2-99-8-_483303403.html

ประวัติผู้ดำเนินโครงการ

ชื่อ นางสาวมลชนก อนุอัน

ภูมิลำเนา 206 หมู่ 10 ต.โนนทอง อ.แวงใหญ่ จ.ขอนแก่น

ประวัติการศึกษา

- จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail: super_fourthz@hotmail.com

ชื่อ นางสาวกาญจนา ภาระกัณฑ์

ภูมิลำเนา 26 หมู่ 12 ต.ชุมตาบง อ.ชุมตาบง จ.นครสวรรค์

ประวัติการศึกษา

- จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาคาร
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail: py.ky@hotmail.com

ชื่อ นายกู้เกียรติ มูรามัญ

ภูมิลำเนา 128 หมู่ 9 ต.ดงเสือเหลือง อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร

ประวัติการศึกษา

- จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสรรหหลวงพิทยาคม
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail: ku_united09@hotmail.com`